

Мирас®
Университеті

**6B01527 – «Математика
және информатика» білім
беру бағдарламасы
бойынша түсу
сынақтарының
бағдарламасы**

«Мирас» университеті

IT және телекоммуникациялар секторы

Қабылдау сынақ
БАҒДАРЛАМАСЫ

6B01527
(ББ шифры)

«

Математика және информатика

»

Жаңа білім беру технологиялары мен бағдарламаларын сынақтан өткізу үшін экспериментті іске асыру жөніндегі жұмыс тобының отырысында қаралды және бекітілді.
№ 2 хаттама « 21 » тамыз 2023 жыл

Шымкент, 2023 ж.

Қабылдау емтиханының бағдарламасы ОП 6В01527 – «Математика және информатика» білім беру бағдарламасына енгізілген оқу пәнінің бағдарламалары негізінде құрастырылған.

Бағдарламаны дайындағандар: п.ғ.к., аға оқытушы Төребай Н.Д., п.ғ.к., доцент Роговой А.В.

Сектор меңгерушісі Көшкінбаев С.Ж.

1. Терминдер мен анықтамалар

1. Бакалавриат – білім беру бағдарламалары тиісті мамандық бойынша «бакалавр» дәрежесін беретін кадрлар даярлауға бағытталған жоғары білім;
2. ГОСО – Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты;
3. Білім беру бағдарламасы – оқытудың мақсаттарын, нәтижелері мен мазмұнын, оқу-тәрбие процесін ұйымдастыруды, оларды іске асырудың жолдары мен әдістерін, оқыту нәтижелерін бағалау критерийлерін қамтитын білім берудің негізгі сипаттамаларының біртұтас жиынтығы;
4. Оқушылардың оқу жетістіктері – оқушылардың оқу процесінде игерген және тұлға дамуының қол жеткен деңгейін көрсететін білімдері, дағдылары, іскерліктері мен дағдылары.

2. Нормативтік құжаттар

ОП 6В01527 – «Математика және информатика» бойынша қабылдау тесті бағдарламасы

мынадай нормативтік құқықтық актілер негізінде әзірленген:

1. Білім және ғылым министрлігінің 2023 жылғы 16 тамыздағы № 406 «Мирас» университетін эксперименттік алаң ретінде анықтау туралы» бұйрығы;
2. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы (өзгертулері мен толықтыруларымен);
3. Мирас университетінің академиялық саясаты.

3. Жалпы ережелер

1. Қабылдау тестілері БП енгізілген пәндердің жұмыс оқу жоспарлары негізінде әзірленген осы Бағдарлама шеңберінде өткізіледі.
2. 6В01 - «Педагогикалық ғылымдар» білім беру саласы бойынша қабылдау тестілері тестілеу түрінде өткізіледі.
4. Қабылдау емтихандарының нәтижелері «Мирас» университетінің академиялық саясатында берілген бағалау жүйесі бойынша бағаланады.
5. Қабылдау емтихандарының нәтижелері «Мирас» университетінің Академиялық саясатына сәйкес жарияланады.

4. ОП 6В01527 – «Математика және информатика» білім беру бағдарламасының негізгі құзыреттері.

Кәсіби құзыреттер (ДК):

КҚ-1

- алгебра және геометрия, физика, дискретті математика және математикалық логика бойынша теориялық және практикалық білімдерін көрсете білу

КҚ-2

- ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оқыту, тәрбиелеу және педагогикалық қолдау саласындағы білім, білік және дағдыларды көрсете білу;

КҚ-3

- Мәліметтер қорын басқару жүйесі саласында білім, білік, дағды және құзыреттіліктерді көрсете білу

КҚ-4

- математиканың пәндік саласын жоспарлауға және жүзеге асыруға, талдауға, ақпараттық қажеттіліктерді анықтауға және ақпараттық жүйелерге қойылатын талаптарды әзірлеуге дайын болу;

КҚ-5

- қолданбалы есептерді шешу үшін ақпаратты өңдеудің негізгі алгоритмдерін қолдана білу, алгоритмдердің күрделілігін, бағдарламалық және тестілік бағдарламаларды оқыту мен оқытудың сәйкес әдістері мен формаларын бағалау;

Математика. Б деңгейі

Натурал сандар және нөл саны

Дұрыс жауап: А

1. Өрнекті ықшамдау: $(7a^5 - 2bc^2) - (a^5 + 2c^2b)$

A) $6a^5 - 4bc^2$

B) $6bc^2$

C) $-6bc^2$

D) $6a^{10} - 2b^2c^4$

E) $-2bc^2$

2. Өрнекті ықшамдау: $(x^5 - 5xy^2) + (x^5 - y^2x)$

A) $2x^5 - 6xy^2$

B) $-8x^2y^4$

C) $x^5 - 6xy^2$

D) $2x^{10} - 8xy$

E) $6x^{10} - 6x^2y^4$

3. Көбейткіштерге жіктеу: $5a^2 + 10a \cdot b + 5b^2$

A) $5(a+b)^2$

B) $3(x-2)^2$

C) $2x^2 - 2x + 4$

D) $2x^2 + 2x + 4$

E) $2x^2 - 4x + 4$

4. Көбейткіштерге жіктеу: $8x^4 - x^7$.

A) $x^4(2-x)(4+2x+x^2)$

B) $x(2-x)(4+2x+x^2)$

C) $x(x-2)(4+2x+x^2)$

D) $x^4(2+x)(4-2x+x^2)$

E) $x^4(2-x)(4-2x+x^2)$

5. Көпмүшелерді көбейтуді орындаңыз: $(2x^2 + 3) \cdot (-x - 4)$

A) $-2x^3 - 8x^2 - 3x - 12$

B) $3x - 2x + 4$

C) $2x^2 - 5x + 12$

D) $2x^2 + 2x + 4$

E) $2x^2 - 4x + 4$

6. Көбейткіштерге жіктеңіз: $32x^3 - 2x$.

A) $2x(1+4x)(4x-1)$

B) $x(2-x)(4+2x+x^2)$

C) $2x(x-2)(4+2x)$

D) $x^4(2-x)(4+2x+x^2)$

E) $x^4(2-x)(4-2x+x^2)$

7. Өрнекті ықшамдау: $2a - (5a - 2)$
- A) $-3a + 2$
 B) $3a + 2$
 C) $7a + 2$
 D) $3a - 2$
 E) $-3a - 2$
8. Көбейткіштерге жіктеңіз: $20x^3y - 5x^7y$.
- A) $5x^3y(2-x^2)(2+x^2)$
 B) $x(2-x)(4+2x+x^2)$
 C) $x^4(2-x)(4+2x+x^2)$
 D) $x^4(2+x)(4-2x+x^2)$
 E) $x^4(2-x)(4-2x+x^2)$
9. Өрнекті ықшамдау $-(-2a - 3bc + 1) - (a - 3bc - 1)$
- A) $a + 6bc$
 B) $a + 6bc - 1$
 C) $a + 6bc + 1$
 D) $-a - 6bc$
 E) $a - 6bc$
10. Өрнекті ықшамдау: $-(-8a - bc + 1) - (a - 6bc - 1)$
- A) $7a + 7bc$
 B) $-7a + 6bc - 1$
 C) $a + 7bc + 1$
 D) $a - 6bc$
 E) $7a - 6bc$
11. $(3 - b)(b^2 + 3b + 9)$ өрнегін есептеңіз
- A) $27 - b^3$
 B) $b^3 - 27$
 C) $27 - b^2$
 D) $-27 - b^3$
 E) 27
12. $12(2 - 3m) + 35m - 9(m + 1)$ өрнегін ықшамдаңыз және $m = 2$ болғандағы мәнін табыңыз:
- A) -5
 B) -6
 C) 5
 D) 6
 E) -1
13. Өрнекті ықшамдау $(-x - 7y)^2 - (x + 7y)(7y - x)$
- A) $2x(x + 7y)$
 B) $2x^2 - 14$
 C) $x^2 + 14x$
 D) $2x^2 + 14$
 E) 1
14. $16a^3 - 2a^2 \cdot (8a - 3)$ өрнегін ықшамдаңыз және $a = -0,5$ болғандағы мәнін табыңыз:

A) 1,5

B) -64

C) 64

D) -8

E) 54

15. Өрнекті ықшамдау $(-5x - 3y)^2 - (5x + 3y)(3y - 5x)$

A) $10x(5x + 3y)$

B) $2x^2 - 14$

C) $x^2 + 14x$

D) $2x^2 + 14$

E) 1

16. Өрнекті ықшамдау: $(4a - 1)(4a + 1) - (5 - 2a)^2$

A) $12a^2 + 20a - 26$;

B) $16a^2 - 26 - 2a$;

C) $64a^3 - 26$;

D) $16a^2 - 1 - (5 - 2a)^2$;

E) $20a^2 - 2a + 26$.

17. Көбейткіштерге жіктеңіз: $x^2 - 9x + 8$

A) $(x - 1)(x - 8)$;

B) $(x + 1)(x - 9)$;

C) $(x - 1)(x - 9)$;

D) $(x + 1)(x + 8)$;

E) $(x - 1)(x + 8)$.

18. Өрнекті ықшамдау: $4(x - 1)^2 + 8x$

A) $4x^2 - 4$;

B) $4x^2 + 18x + 4$;

C) $x^2 - 4$;

D) $4x^2 + 4$;

E) $x^2 + 4$.

19. $8y^2(y - 0,125y^2) + y^4$ өрнегін ықшамдаңыз және $y = -2$ болғандағы мәнін табыңыз:

A) -64

B) -54

C) 64

D) -8

E) 54

20. Көбейткіштерге жіктеңіз: $5x - 12xz(x - y) - 5y$

A) $(5 - 12xz)(x - y)$

B) $(5 - 12xz)$

C) $125x$

D) $60y$

E) $25(x - y)$

21. Көпмүшені стандартты түрде жазыңыз:

$2ax^4 - x(-3a^2x) + bx - a \cdot 2x^4 - ax(-3ax)$

A) $6a^2x^2 + bx$;

B) $4ax^3 - 6a^2x$;

C) $ax^3 - bx$;

D) $-6a^2x^2 + bx$;

Е) $a^2x + bx$.

Абылкасымова А.Е., Кучер Т., Жумагулова З. Математика 5 класса. Алматы Мектеп 2017

Бұл тапсырмалар көпмүшелерді көбейтуді, көбейткіштерге жіктеуді, өрнекті ықшамдауды қажет етеді

Жай бөлшектер және оларға амалдар қолдану. Жай бөлшектің негізгі қасиеті

Дұрыс жауап: А

1. Өрнекті ықшамдау: $\frac{9x^2 - y^2}{27x^3 - y^3}$.

A) $\frac{3x + y}{9x^2 + 3xy + y^2}$

B) $\frac{3x + b}{9x^2 + 3xy + y^2}$

C) $\frac{3x + b}{9x^2 + 25b^2}$

D) $\frac{x - 3b}{x^2 + 5xy + 9y^2}$

E) $\frac{3x - y}{9x^2 + 3xy + y^2}$

2. Өрнекті ықшамдау: $\frac{n^2 + 4nm + 4m^2}{n^3 + 8m^3}$.

A) $\frac{n + 2m}{n^2 - 2nm + 4m^2}$

B) $\frac{n - 2m}{(n + 2m)^2}$

C) $\frac{n + 2m}{(m - 2n)^2}$

D) $\frac{n - 2m}{n^2 - 2nm + 4m^2}$

E) $\frac{n + 2m}{n^2 - 2nm - 4m^2}$

3. Өрнекті есептеу: $\frac{(a^{-5} \cdot b^2)^{-3}}{a^{11} \cdot b^{-7}}$.

A) a^4b

B) ab^2

C) $a^{-2}b^{-1}$

D) $a^{-1}b^{-2}$

E) ab^{-3}

4. Өрнекті есептеу: $\frac{(a^5)^2 \cdot a^3}{a^{11}}$.

- A) a^2
- B) a^3
- C) $\frac{1}{2}a$
- D) 14
- E) 0

5. Бөлшекті қысқартыңыз $\frac{3x - 6y}{x^2 - 4xy + 4y^2}$

- A) $\frac{3}{x - 2y}$
- B) $\frac{3}{x + y}$
- C) $\frac{1}{x - 2y}$
- D) $\frac{3}{x + 2y}$
- E) 1

6. Бөлуді орындаңыз: $\frac{b-4}{5} : \frac{b^2-16}{25}$

- A) $\frac{5}{b+4}$.
- B) $\frac{5}{b-4}$;
- C) $\frac{b+4}{5}$;
- D) $5(b - 4)$;
- E) $\frac{b-4}{5}$;

7. Бөлшекті қысқартыңыз: $\frac{28a^3}{42a}$

- A) $\frac{14a^2}{21}$;
- B) $\frac{28a^2}{42}$;
- C) $\frac{2a^2}{3}$;
- D) $\frac{2a^3}{3a}$;
- E) $\frac{a^2}{3}$.

8. Бөлуді орындаңыз: $\frac{a-5}{15} : \frac{a^2-25}{25}$

- A) $\frac{5}{3(a+5)}$;
- B) $\frac{5}{a-4}$;
- C) $5(a-4)$;
- D) $\frac{5}{a+4}$
- E) $\frac{5}{a+4}$.

9. Өрнекті стандартты түрде жазыңыз: $\frac{9}{4}x^2y^3(-\frac{8}{3}xyz) \cdot \frac{5}{6}xz^3$

- A) $-5x^4y^4z^4$;
- B) $-8xy^4z^3$;
- C) $5x^4y^4z^4$;
- D) $-6x^4y^3z^3$;
- E) $30x^4y^4z^4$.

10. Көбейтіндіні орындаңыз: $\frac{55}{m^2-81} \cdot \frac{m-9}{33}$

- A) $\frac{5}{3m+27}$;
- B) $\frac{55}{(m-9)33}$;
- C) $\frac{5}{m+27}$;
- D) $\frac{55}{(m+9)33}$
- E) $\frac{5}{m+9}$.

11. Бөлшекті қысқартыңыз: $\frac{x^2-4x+4}{x^2-9x+14}$

- A) $\frac{x-2}{x-7}$;
- B) $\frac{x-2}{x+7}$;
- C) $\frac{x+2}{x-7}$;
- D) $\frac{x-7}{x-2}$;
- E) $\frac{x+2}{x+7}$.

12. Есептеңіз: $\frac{2n+3}{m+5} : \frac{4n^2-9}{m^2+10m+25}$, егер $n=2, m=5$

- A) 10
- B) 15
- C) 5
- D) 50
- E) 25

13. Ықшамдаңыз: $\frac{25x^2-30xy+9y^2}{25x^2-9y^2}$;

- A) $\frac{5x-3y}{5x+3y}$
- B) $(5x-3y)^2$
- C) $\frac{1}{5x+3y}$
- D) 0
- E) 1

14. Ықшамдаңыз: $\frac{x^2-36}{2} : \frac{x^2-5x-6}{2x+2}$.

- A) $x+6$
- B) $2(x+1)$

- C) 1
- D) 0
- E) $2(x-1)$

15. Өрнектің мәнін табу: $\frac{4x^2 - 12xy + 9y^2}{4x^2 - 9y^2}$; егер $\frac{x}{y} = 1$

- A) $-\frac{1}{5}$
- B) 3
- C) 9
- D) 2
- E) 1

16. Ықшамдаңыз: $\frac{2x+3}{y+5} : \frac{4x^2-9}{y^2+4y-5}$

- A) $\frac{y-1}{2x-3}$
- B) $\frac{y+1}{2x-3}$
- C) $y+1$
- D) $x^4(2+x)$
- E) $4-x^2$

17. Әрекетті орындаңыз: $\frac{8x^3 - y^6}{4x^2 - y^4}$

- A) $\frac{4x^2 + 2xy^2 + y^4}{2x + y^2}$
- B) $\frac{4x^2 + 2xy + y^2}{2x + y}$
- C) $2x^2 - 5x + 12$
- D) $2x^2 + 2x + 4$
- E) $\frac{4x^2 + 2xy}{2x + y}$

18. Есептеңіз: $\frac{x^2-1}{x+1} - 1$.

- A) $x-2$
- B) x
- C) 1
- D) $x+2$
- E) $x+7$

19. Өрнекті ықшамдаңыз: $\left(\frac{3a+1}{a^2-3a} + \frac{3a-1}{a^2+3a}\right) \cdot \frac{a^2-9}{a^2+1}$

- A) $\frac{6}{a}$
- B) a
- C) 24
- D) $\frac{1}{a}$

Е) а-1

20. Өрнекті ықшамдаңыз: $\left(\frac{1}{y-1} - \frac{1}{y+1}\right) \cdot (y^2 - 1)$

А) 2

В) 3

С) 1

Д) у

Е) у-1

21. Өрнектің мәнін табыңыз: $\left(\frac{2x+1}{2x-1} - \frac{2x-1}{2x+1}\right) : \frac{4x}{10x-5}$, егер $x = \frac{3}{14}$

А) 7

В) 10

С) 9

Д) 1

Е) 0,44

22. Өрнектің мәнін табыңыз $\left(\frac{x}{x+y} - \frac{x^2}{x^2-y^2}\right) : \frac{xy}{x+y}$, егер $x = -2$ $y = 3$

А) $\frac{1}{5}$

В) 0

С) 1

Д) $-\frac{1}{5}$

Е) -3

23. Өрнекті ықшамдаңыз: $(m+n) \cdot \frac{x^2+y^2-xy}{m^2-n^2} \cdot \left(\frac{x^3+y^3}{m^2+n^2-2mn}\right)^{-1}$

А) $\frac{m-n}{x+y}$

В) $\frac{m+n}{x+y}$

С) $\frac{m-n}{x-y}$

Д) $\frac{1}{x+y}$

Е) $\frac{n}{x}$

24. Өрнекті ықшамдаңыз: $\left(\frac{a}{x-a} - \frac{a}{x+a}\right) \cdot \frac{x^2+2ax+a^2}{2a^2}$.

А) $\frac{x+a}{x-a}$

В) а

С) $\frac{(x+a)^2}{2a^2}$

Д) х

Е) -а+х

25. Бөлшекті қысқартыңыз: $\frac{3a^2-27}{6a-18}$

А) $\frac{(a+3)}{2}$;

- B) $a+3$
- C) 2;
- D) $3a$;
- E) $\frac{(a-3)}{2}$.

26. Бөлшектің мәнін табыңыз: $\frac{6a^2-3ab}{8ab-4b^2}$, егер $a = \frac{1}{2}$ және $b = \frac{1}{4}$

- A) $\frac{3}{2}$;
- B) $\frac{1}{4}$;
- C) 11;
- D) $\frac{1}{2}$;
- E) 4.

27. Өрнекті ықшамдаңыз: $\frac{ab+b^2}{3} : \frac{b^3}{3a} + \frac{a+b}{b}$.

- A) $\frac{(a+b)^2}{b^2}$
- B) $\frac{b+a^2}{42}$;
- C) $\frac{2a^2}{3}$;
- D) $\frac{2a^3}{3a}$;
- E) $\frac{a^2}{3}$.

28. Бөлшекті қысқартыңыз: $\frac{m^3-m^2+m-1}{m^2-2m+1}$.

- A) $\frac{m^2+1}{m-1}$;
- B) $\frac{5}{m-4}$;
- C) $5(m-4)$;
- D) $\frac{5}{m+4}$
- E) $\frac{1}{m+4}$.

29. Өрнекті ықшамдаңыз: $\left(\frac{2x}{x+y} - \frac{2x^2}{x^2+2x+y^2}\right) \cdot \left(1 + \frac{2y}{x-y}\right)$

- A) $\frac{2xy}{x^2-y^2}$;
- B) $\frac{2xy}{x^2+y^2}$;
- C) $\frac{1}{x^2-y^2}$;
- D) $\frac{2}{x-y}$
- E) $\frac{5}{x+9}$.

30. Бөлшектерді азайтуды орындаңыз: $\frac{x-1}{3x-12} - \frac{x-3}{2x-8}$

- $\frac{7-x}{6x-24}$;
 A) $\frac{7-x}{6x-24}$;
 B) $7-x$;
 C) $x-1$;
 D) $6x$;
 E) $x+1$.

31. Бөлшектерді көбейтуді орындаңыз: $\frac{y^2-4}{3y} \cdot \frac{3y^2}{y^2-2y}$

- A) $y+2$;
 B) $y-2$;
 C) $y-4$;
 D) $3y$;
 E) $2y$.

32. Өрнекті ықшамдаңыз және мәнін табыңыз $\frac{x^2-10xy+25y^2}{x^2-25y^2}$, мұндағы

$$x = -22, y = 8,4.$$

- A) $-3,2$
 B) -8
 C) -16
 D) $3,2$
 E) -8

Абылкасымова А.Е., Кучер Т., Жумагулова З. Математика 5 класс. Алматы Мектеп 2017
 Бұл тапсырмалар бөлшекті азайтуды, көбейтуді, жеңілдетуді және өрнектің мәнін табуды талап етеді.

Екі айнымалысы бар теңдеулер, теңсіздіктер және олардың жүйелері

Дұрыс жауап: А

- $3x^2 - 5x - 2 = 0$ теңдеуінің x_1 және x_2 түбірлерін тауып, $(3x_1 + 3x_2)$ өрнегін есептеңіз
 - 5
 - $2\frac{1}{3}$
 - $1\frac{1}{3}$
 - 7
 - $-1\frac{2}{3}$
- Квадраттық емес теңсіздікті анықтаңыз.
 - $(4x-1)(4x+1) - (4x+2)^2 \geq 0$
 - $2x+7 < 2x^2$
 - $\frac{1}{9}x - 12x^2 \leq 0$
 - $(x-2)^2 > 1,44$
 - $2x^2 + 4 \leq 12$
- Теңдеудің ең үлкен түбірін табыңыз: $9x^2 - 5x - 4 = 0$..
 - 1

- B) $-\frac{4}{9}$
- C) -2
- D) $\frac{4}{9}$
- E) $\frac{1}{3}$

4. Квадраттық теңсіздікті анықтаңыз.

- A) $(5x-1)(5x+1)+(5x+2)^2 \geq 0$
- B) $5x^2 - 2x^4 + 7 < 0$
- C) $x^3 + 12x \leq 0$
- D) $(x-3)(x+2)+2 > x(x-4)$
- E) $6x \leq 12$

5. $x^2 - 4,5x - 5 = 0$ теңдеуінің түбірлерінің қосындысын табыңыз.

- A) 4,5
- B) $\frac{5}{3}$
- C) -8
- D) 25
- E) -1

6. Теңдеуді шешіңіз: $2x^2 + 7x - 9 = 0$

- A) -4,5; 1
- B) шешімі жоқ
- C) $\frac{9}{2}$; 1
- D) -2; 3
- E) -1

7. Теңдеудің ең кіші түбірін табыңыз $2x^2 - 3x + 1 = 0$

- A) $\frac{1}{2}$
- B) $\frac{1}{3}$
- C) -1
- D) $-\frac{1}{2}$
- E) 1

8. Теңдеуді шешіңіз: $3x^2 + 7x + 4 = 0$

- A) -1; $-\frac{1}{3}$
- B) 1; $\frac{3}{4}$
- C) -1; $-\frac{3}{4}$
- D) шешімі жоқ
- E) 1

9. Теңдеу түбірін табыңыз: $6y - y^2 = 0$

- A) 0; 6
- B) 7; -8
- C) -7; -8
- D) 7; 8
- E) -7; 8

10. Теңдеуді шешіңіз $16x^2 - 40x + 25 = 0$

- A) 1,25
- B) -2,15; 2,15
- C) 1,35; -1,45
- D) $-\frac{1}{2}$
- E) $\frac{1}{4}; -\frac{1}{4}$

11. Теңдеуді шешіңіз $x^2 - 12x + 32 = 0$

- A) 8; 4
- B) -8; 4
- C) -8; -4
- D) 4; -3
- E) -2; -6

12. Теңдеу түбірін анықтаңыз: $x^2 - 5x + 6 = 0$

- A) $x_1 = 2, x_2 = 3$;
- B) $x_1 = 1, x_2 = -6$;
- C) $x_1 = -2, x_2 = -3$;
- D) $x_1 = -1, x_2 = 6$;
- E) $x_1 = -1, x_2 = -6$.

13. Екі түбірі бар квадрат теңдеуді көрсетіңіз:

- A) $-0,04 + x^2 = 0$;
- B) $6x^2 + 54 = 0$;
- C) $2x^2 - 5x + 7 = 0$;
- D) $x^2 + 5x + 7 = 0$;
- E) $x^2 - x + 7 = 0$.

14. Теңсіздік жүйесін шешіңіз:
$$\begin{cases} 8x^2 + 12x - 56 \geq 0 \\ 15x + 55 > 0 \end{cases}$$

- A) $\left(-3\frac{2}{3}; -3,5\right] \cup [2; +\infty)$
- B) $\left[3\frac{2}{3}; 3,5\right]$
- C) $[2; +\infty)$
- D) $(-1; 0,5] \cup [2; +\infty)$
- E) $[1; +\infty)$

15. Теңдеуді шешіңіз: $9y - (1 + 3y)^2 = 9y$

- A) $-\frac{1}{3}$
- B) 3
- C) 1
- D) $\frac{1}{3}$

Е) 4

16. $(x-5)(2x+3) - (x+4)(x-4) = 2x+5$ өрнегін $ax^2 + bx + c = 0$ түрге келтіріңіз

A) $x^2 - 9x - 4 = 0$

B) $x^2 - 9x + 4 = 0$

C) $2x^2 - x - 5 = 0$

D) $x^2 + 6x - 4 = 0$

E) $5x^2 - 3x - 4 = 0$

17. Теңдеу жүйесін шешіңіз:
$$\begin{cases} x^2 + y^2 = 20 \\ x + y = 6 \end{cases}$$

A) (2; 4), (4; 2);

B) (2; -4), (-4; 2);

C) (-2; 4), (4; -2);

D) (3; 4), (4; 3);

E) (-3; 4), (4; -3).

18. Теңдеуді шешіңіз $(x+1)^2 - 4(x+1) - 5 = 0$.

A) -2;4

B) 5;1

C) -4;2

D) 3;5

E) 4;-3.

19. $3x^2 - 8x - 27 = 0$ теңдеудің түбірлерінің көбейтіндісін табыңыз.

A) -9

B) $\frac{5}{3}$

C) -8

D) 10

E) -1

Шыныбеков А.Н., Шыныбеков Д.А., Жумабеков Р.Н. Алгебра. Учебник 9 класс. Алматы, Атамура, 2019.

Бұл тапсырмалар теңдеудің ең кіші түбірін табуды, теңдеуді шешуді, теңсіздіктер жүйесін шешуді, теңдеу жүйесін шешуді талап етеді.

Дәреже және түбір. Дәрежелік функция

Дұрыс жауап: А

1. Өрнекті стандартты түрде жазыңыз: $5a^3 \cdot (-0,2abc^3) \cdot (-ab)$

A) $a^5b^2c^3$;

B) $10a^5b^5c^2$;

C) $-a^5b^2c^3$;

D) $-a^3b^4c^3$;

E) $10a^5b^2c^3$.

2. Көпмүшені стандартты түрде жазыңыз: $2ax^3 - 3a^2x + bx + a \cdot 2x^3 - a(-3ax)$

A) $4ax^3 + bx$;

B) $4ax^3 - 6a^2x + bx$;

C) $ax^3 - bx$;

D) $-6a^2x + bx$;

E) $4ax^3 - a^2x + bx$.

3. Көпмүшені стандартты түрде жазыңыз:

$$3y^3 + 0,3y^3 - y^2 + y + 0,7y^3 - 2y^2 + 1,07 - 0,4y^3$$

A) $3,6y^3 - 3y^2 + y + 1,07$;

- B) $y^6 - y^4 + 1,07$;
 C) $3y^3 - 3y^2 + y + 1,07$;
 D) $3y^3 - y^2$;
 E) $-3y^4 + y + 1,07$.
4. Көбейткіштерге жіктеңіз: $a^3 + av^2 - a^2v - v^3$
 A) $(a^2 + v^2)(a - v)$;
 B) $(a^2 - v^2)(a - v)$;
 C) $(a^2 - v^2)(a + v)$;
 D) $(a^2 + v^2)(a + v)$;
 E) $(a - v)(a + v)(a - v)$.
5. Ұқсас мүшелерді біріктіріңіз: $0,6my^2 - 0,2m^2y + 0,4y^2m + 1,2ym^2$
 A) $my^2 + m^2y$;
 B) $my^2 + 1,4m^2y$;
 C) $0,4my^2 + m^2y$;
 D) $0,4my^2 + 1,4m^2y$
 E) $my^2 - m^2y$.
6. Көбейтіндіні табу: $0,05x^{11}y^{13}z \cdot (-12x^{10}y^9)$,
 A) $-0,6x^{21}y^{22}z$
 B) $-0,5xy^2z$
 C) $-10xy^2z$
 D) $-0,6x^{11}y^{22}z$
 E) $500x^{21}y^{22}z^2$
7. Есептеңіз: $\frac{(2^8)^2 \cdot 2^6 \cdot 2^2}{2^{22}}$
 A) 4
 B) 1
 C) 49
 D) 7
 E) $\frac{1}{7}$
8. Есептеңіз: $81 \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^4 - 0,05 \cdot (-10)^2$.
 A) -4
 B) 4
 C) 81
 D) -16
 E) 25
9. $-8a^4b^3$ бірмүшелігінің дәрежесін анықтаңыз.
 A) 7
 B) -8
 C) 4
 D) 3
 E) 0
10. Есептеңіз: $2 \cdot 5,14^0 - 0,4^2$.
 A) 1,84

- B) -0,04
- C) 0,18
- D) 0,24
- E) -0,24

11. Қандай өрнектің мағынасы жоқ:

- A) $\sqrt{-36}$;
- B) $\sqrt{(-11)^2}$;
- C) $-\sqrt{8,9}$;
- D) $-\sqrt{36}$;
- E) $\sqrt{-(-11)^3}$.

12. Есептеңіз: $\frac{81 * 3^5}{(3^2)^3}$.

- A) 27
- B) 18
- C) 12
- D) 15
- E) 9

13. Өрнекті есептеу: $\frac{12^5 * 9^{-3}}{2^8 * 3^{-1}}$.

- A) 4
- B) 49
- C) 1
- D) 14
- E) 7

14. $\frac{(x^5)^3 \cdot x^4}{x^{17}}$ өрнегін x негізі бар дәреже түрінде көрсетіңіз

- A) x^2
- B) x^{-5}
- C) x^4
- D) x^5
- E) x^{-2}

15. Өрнектің мәнін табыңыз $\frac{14^{15}}{2^{13} \cdot 7^{14}}$?

- A) 28
- B) 26
- C) 24
- D) 14
- E) 196

16. $\frac{(y^5)^3 \cdot (y^2)^4}{y^{12} \cdot y^{10}}$ өрнегін y негізі бар дәреже түрінде көрсетіңіз:

- A) y^2
- B) y^{-5}
- C) y^5
- D) y

E) y^{-2}

17. Өрнектің мәнін табыңыз $\frac{15^{15}}{3^{13} \cdot 5^{14}}$?

- A) 45
- B) 46
- C) 24
- D) 48
- E) 196

18. Есептеңіз: $\frac{3,2 \cdot 10^9 \cdot 4,2 \cdot 10^{-3}}{1,6 \cdot 10^4}$

- A) 840
- B) 8400
- C) 84
- D) 8,4
- E) 0,84

19. Есептеңіз: $\frac{0,46^3 - 0,26^3}{0,2} - 3 \cdot 0,26 \cdot 0,46$

- A) 0,04
- B) 0,01
- C) 0,03
- D) 1
- E) 0,44

20. $\frac{0,01^m}{10^{2-2m}} \cdot 100^3$ өрнегін 10 негізі бар дәреже түрінде көрсетіңіз:

- A) 10^4
- B) 10^{2-m}
- C) 10^{4m}
- D) 10^2
- E) 10^{4+m}

21. Өрнекті есептеу $\frac{(3a^2)^2 \cdot a^5}{(2a^4)^2}$

- A) $2,25a$
- B) $2,75a$
- C) $1,35a$
- D) $1,25a$
- E) $2,55a$

22. Өрнектің мәнін табыңыз: $2,3^7 \cdot \left(\frac{10}{23}\right)^7$?

- A) 1
- B) 2,3
- C) 23
- D) 230
- E) 2

23. Өрнектің мәнін табыңыз: $(-1)^5 \cdot 18,4 - 2,7 : (-0,3)^3$

- A) 81,6
- B) 118,4

- C) -118,4
- D) -81,6
- E) 1

24. Өрнектің мәнін табыңыз: $\frac{36^3 \cdot 6^4}{2^{10} \cdot 30^{10}}$?

- A) $\frac{1}{10^{10}}$
- B) 10^7
- C) $\frac{1}{10^{15}}$
- D) 10^{15}
- E) 10^{10}

25. Есептеңіз: $\frac{(7^4)^2 \cdot 49^6}{((7^5)^2)^2}$

- A) 1;
- B) 7;
- C) 49;
- D) 343;
- E) $\frac{1}{7}$.

26. $\sqrt{23}$ саны қандай бүтін сандар арасында орналасқан?

- A) 4 және 5;
- B) 24 және 25;
- C) 16 және 25;
- D) 528 және 530;
- E) 4 және 25.

27. 2180000 санын стандартты түрде жазыңыз:

- A) $2,18 \cdot 10^6$;
- B) $21,8 \cdot 10^5$;
- C) $2,18 \cdot 10^{-6}$;
- D) $0,218 \cdot 10^7$;
- E) $21,8 \cdot 10^{-5}$.

28. Өрнектің мәнін есептеңіз $\frac{12^9}{2^{15} \cdot 3^7}$

- A) 72;
- B) 82;
- C) 32;
- D) 36;
- E) 144.

29. Есептеңіз: $\frac{(7^8)^2 \cdot 7^6 \cdot 7^2}{7^{22}}$

- A) 49;
- B) 1;
- C) 9;
- D) 343;
- E) $\frac{1}{7}$.

30. Бөлшектің мәнін табыңыз: $\frac{92^2 - 48^2}{27^2 - 17^2}$

- A) 14;
- B) 140;
- C) 44;

D) 440;

E) 10.

31. Өрнектің мәнін табыңыз: $\frac{4^{-4} \cdot (4^{-4})^3}{(4^{-2})^7}$

A) $\frac{1}{16}$

B) -8

C) -16

D) $-\frac{1}{16}$

E) $\frac{1}{8}$

32. Өсу ретімен жазыңыз:

$2\sqrt{3}; \sqrt{21}; 3\sqrt{2}; 5; 4\sqrt{0,5}$

A) $4\sqrt{0,5}; 2\sqrt{3}; 3\sqrt{2}; \sqrt{21}; 5;$

B) $2\sqrt{3}; \sqrt{21}; 3\sqrt{2}; 5; 4\sqrt{0,5}$

C) $2\sqrt{3}; \sqrt{21}; 5; 4\sqrt{0,5}; 3\sqrt{2}; 5;$

D) $2\sqrt{3}; 3\sqrt{2}; \sqrt{21}; 5; 4\sqrt{0,5};$

E) $5; 4\sqrt{0,5}; 2\sqrt{3}; 3\sqrt{2}; \sqrt{21};$

33. Ықшамдаңыз: $\frac{(\sqrt{5} - \sqrt{a})^2 + \sqrt{20a}}{5 + a}$

A) 1

B) $5+a$

C) $1\frac{1}{3}$

D) 7

E) $-1\frac{2}{3}$

34. Есептеңіз: $\sqrt{9 - 2\sqrt{14}}$.

A) $\sqrt{7} - \sqrt{2}$

B) 0

C) $\sqrt{7}$

D) 1

E) 9

35. Бөлшекті қысқарту $\frac{25}{2\sqrt{3} - \sqrt{7}}$.

A) $5(2\sqrt{3} + \sqrt{7})$.

B) $5(2\sqrt{3} - \sqrt{7})$.

C) $2\sqrt{3}$

D) 25

E) 7

36. Өсу ретімен жазыңыз: $4\sqrt{3}; 2\sqrt{8}; \sqrt{124}; 3\sqrt{2}$

A) $3\sqrt{2}; 2\sqrt{8}; 4\sqrt{3}; \sqrt{124}$

- B) $2\sqrt{8}; 4\sqrt{3}; \sqrt{124}; 3\sqrt{2}$
- C) $\sqrt{124}; 3\sqrt{2}; 2\sqrt{8}; 4\sqrt{3};$
- D) $3\sqrt{2}; 4\sqrt{3}; \sqrt{124}; 2\sqrt{8};$
- E) $4\sqrt{3}; 3\sqrt{2}; 2\sqrt{8}; \sqrt{124}$

37. Өрнектің мәнін табыңыз: $\frac{3}{2\sqrt{3}+1} - \frac{3}{2\sqrt{3}-1}$

- A) $-\frac{6}{11}$
- B) -0,04
- C) 0,18
- D) $\frac{6}{11}$
- E) -0,24

38. Өрнекті есептеңіз: $(\sqrt{6} + \sqrt{5})^2 - \sqrt{120}$

- A) 11
- B) 12
- C) 6
- D) 5
- E) 120

39. Бөлшекті қысқартыңыз $\frac{16}{\sqrt{7} - \sqrt{3}}$.

- A) $4(\sqrt{7} + \sqrt{3})$.
- B) нет решений
- C) 1
- D) 3
- E) $\sqrt{7} + \sqrt{3}$.

41. $\frac{(x^5)^3 \cdot (x^8)^2}{x^{17}}$ өрнегін x негізі бар дәреже түрінде көрсетіңіз

- A) x^{14}
- B) x^{-5}
- C) x^4
- D) x^5
- E) x^{-2}

42. Арасында $\sqrt{222}$ сан орналасқан екі натурал сандарды табыңыз

- A) 14 и 15
- B) 10 и 11
- C) 5 и 6
- D) 20 и 21
- E) 6 и 7

43. $\frac{(y^6)^3 \cdot (y^3)^4}{y^{12} \cdot y^{10}}$ өрнегін y негізі бар дәреже түрінде көрсетіңіз

- A) y^8
- B) y^{-5}
- C) y^5

- D) y
- E) y^{-2}

44. Өрнекті ықшамдау: $\sqrt{7 - 4\sqrt{3}}$

- A) $2 - \sqrt{3}$
- B) 8
- C) 84
- D) 7
- E) $2 + \sqrt{3}$

45. Арасында $\sqrt{179}$ сан орналасқан екі натурал сандардың көбейтіндісін табыңыз

- A) 182
- B) 110
- C) 121
- D) 600
- E) 315

46. Өрнекті ықшамдаңыз $\sqrt{27a^3 \cdot 12b^4 \cdot 15a \cdot 15b^2}$, егер $a \leq 0; b \geq 0$

- A) $270a^2b^3$
- B) $4ab$
- C) $3a$
- D) $2a^2b^4$
- E) $5b$

47. Өрнекті ықшамдаңыз $\frac{(4a^2)^2 \cdot a^5}{(2a^4)^2} - 1$

- A) $4a - 1$
- B) $2a$
- C) $1,35a$
- D) $a - 2$
- E) $2,55a$

48. Өрнекті ықшамдаңыз $\sqrt{64a^8 \cdot 12b^{34} \cdot 3a^2 \cdot b^6}$, егер $a \geq 0; b \leq 0$

- A) $48a^5b^{20}$
- B) $487a^5b^{20}$
- C) $a^{20}b^5$
- D) $\frac{1}{2}ab$
- E) $48ab^{20}$

49. Өрнекті ықшамдаңыз: $2\sqrt{20} - 3\sqrt{45} + 3\sqrt{80} - \sqrt{125}$.

- A) $2\sqrt{5}$
- B) 14
- C) $2\sqrt{57}$
- D) $3\sqrt{7}$
- E) 1

50. Есептеңіз: $\frac{(8^4)^2 \cdot 64^6}{(8^3)^6}$

- A) 64;
- B) 8;
- C) 49;
- D) 343;

E) $\frac{1}{7}$.

51. Өрнекті стандартты түрде жазыңыз: $7a^3 \cdot (-8,2abc^3) \cdot (-2a^2 b^{-1})$

A) $114,8a^6c^3$;

B) $110a^5b^5c^2$;

C) $-a^5b^2c^3$;

D) $-a^3b^4$;

E) $10b^2c^3$.

52. Өрнекті ықшамдаңыз: $0,5\sqrt{80} - \frac{1}{6}\sqrt{180} + 9\sqrt{605}$:

A) $100\sqrt{5}$;

B) 10^5 ;

C) 20^{-6} ;

D) $10\sqrt{5}$;

E) $21 \cdot 10^{-5}$.

53. Бөлшектің бөліміндегі иррационалдылықтан арылыңыз: $\frac{a-1}{\sqrt{a+3}-2}$

A) $(\sqrt{a+3} + 2)$

B) $\frac{5}{a-4}$;

C) $\frac{a+3}{5}$;

D) $a - 1$;

E) 3

54. Өрнектің мәнін табыңыз $\frac{6^9 \cdot 12^7}{2^{14} \cdot 3^7}$

A) 6^9 ;

B) 8^2 ;

C) 3^2 ;

D) 3^6 ;

E) 44.

55. Есептеңіз: $\sqrt{82^2 - 18^2}$

A) 80;

B) 75;

C) 18;

D) 82;

E) 64.

56. Бөлшектің мәнін табыңыз $\frac{-3(a^7)^4(b^{13})^3}{2(a^9)^3(b^8)^5}$, егер $a = 1,8$, $b = 0,27$

A) -10;

B) 10;

C) 20;

D) 1,8;

E) 0,27.

57. Өрнекті ықшамдаңыз: $(\sqrt{3} + \sqrt{5})^2 + \sqrt{60}$

A) $8 + 4\sqrt{15}$;

B) 1,4;

C) $100\sqrt{5}$;

D) $8 - \sqrt{5}$;

E) $4\sqrt{5}$.

Шыныбеков Е.Н., Шыныбеков Д.Э., Жумбаева Р.Н. Әбілқасымова А.Е., Жұмағұлова З.Ә.
Алгебра және талдаудың бастамалары. 10-11 сыныптарға арналған оқулық.- Алматы,
Атамұра, 2020 ж.

Бұл тапсырмалар көпмүшелерді көбейтуді, өрнекті жеңілдетуді, бөлшектің мәнін
табуды, бөлшекті азайтуды қажет етеді.

Комбинаторика элементтері

Дұрыс жауап: А

1. Есептеңіз: P_5

- A) 120
- B) 4
- C) 25
- D) 16
- E) 12

2. Есептеңіз: C_{10}^6

- A) 210
- B) 60
- C) 40
- D) 96
- E) 24

3. Есептеңіз: C_3^1

- A) 3
- B) 60
- C) 125
- D) 50
- E) 25

4. Есептеңіз: P_4

- A) 24
- B) 120
- C) 125
- D) 60
- E) 25

5. Есептеңіз C_7^3

- A) 35
- B) 26
- C) 38
- D) 46
- E) 45

6. Есептеңіз A_8^3

- A) 336
- B) 656
- C) 453
- D) 463
- E) 356

7. Өрнектің мәнін табыңыз $\frac{A_6^5}{P_7}$

- A) $\frac{1}{7}$
- B) 7
- C) $\frac{1}{6}$
- D) 6
- E) $\frac{1}{3}$

8. Қайталаусыз ауыстырулар санын есептеңіз: P_6

- A) 720;
- B) 360;
- C) 70;
- D) 72;
- E) 6.

9. Қайталанбайтын орналастыру санын есептеңіз: A_7^4

- A) 840;
- B) 28;
- C) 11;
- D) 280;
- E) 84.

10. 5 қаламнан 2-ін таңдау тәсілдерінің санын есептеңіз:

- A) 10;
- B) 7;
- C) 3;
- D) 20;
- E) 14.

11. 20 адамнан тұратын сыныптан үш кезекшіні қанша жолмен таңдауға болады?

- A) 60;
- B) 6;
- C) 6840;
- D) 1140;
- E) 120.

12. Есептеңіз: A_9^2

- A) 72;
- B) 140;
- C) 28;
- D) 24;
- E) 5040.

13. Есептеңіз: P_5

- A) 120;
- B) 25;
- C) 125;
- D) 5
- E) 625.

14. 20 сұрақ берілген, 2 сұрақтан тұратын емтихан билеттерінің қанша нұсқасын жасауға болады?

- A) 190;
- B) 120;
- C) 380;
- D) 19;
- E) 80.

15. Есептеңіз: $\frac{P_{10}}{P_5}$

- A) 30240;
- B) 360;
- C) 3360;
- D) 70020;
- E) 720.

16. Мұздатқышта әртүрлі фирмалардың бес балмұздақтары бар. Оларды жеу тәртібін қанша жолмен таңдауға болады?

- A) 120
- B) 121
- C) 30
- D) 150
- E) 100

17. Шахмат турниріне 14 шахматшы қатысты, олардың әрқайсысы бір партиядан ойнады. Барлығы қанша партия ойнады??

- A) 91
- B) 11
- C) 22
- D) 95
- E) 55

18. Сыныпта 20 оқушы бар. Екі кезекшіні қанша жолмен таңдауға болады?

- A) 190
- B) 60
- C) 125
- D) 50
- E) 25

19. 12 адамның ішінен 4 адамнан тұратын делегацияны неше түрлі жолмен сайлауға болады?

- A) 495
- B) 400
- C) 235
- D) 14
- E) 620

20. Сыныпта 15 оқушы бар. 3 оқушыдан қанша топ құруға болады?

- A) 455
- B) 32
- C) 72
- D) 300
- E) 490

21. Комбинациялардың санын есептеңіз C_{11}^3

- A) 165
- B) 126
- C) 38
- D) 146
- E) 45

22. 25 оқушының ішінен 2 кезекшіні қанша жолмен таңдауға болады?

- A) 300
- B) 46
- C) 244
- D) 48

- Е) 196
23. Орналастыру санын есептеңіз A_{12}^3
- А) 336
 В) 656
 С) 453
 D) 463
 Е) 356
24. Есептеңіз: $A_9^2 + A_6^2$
- А) 102;
 В) 140;
 С) 28;
 D) 24;
 Е) 5040.

Шыныбеков А.Н., Шыныбеков Д.А., Жумабеков Р.Н. Алгебра. Оқулық 9 класс. Алматы, Атамұра, 2019.

Бұл тапсырмалар қайталаусыз ауыстырулар санын есептеуді, өрнекті жеңілдетуді, өрнектің мәнін табуды талап етеді.

Сандық функциялар

Дұрыс жауап: А

1. $y = -5x^2 + 4$ функциясының аймағын табыңыз.
- А) $(-\infty; 4]$
 В) $(4; +\infty)$
 С) $(-\infty; +\infty)$
 D) $[4; +\infty)$
 Е) $[3; +\infty)$
2. $y = \frac{1}{5x-3}$ функциясының анықтау аймағын табыңыз:
- А) $\left(-\infty; \frac{3}{5}\right) \cup \left(\frac{3}{5}; +\infty\right)$
 В) $(-1,5; 0) \cup (0; 1,5)$
 С) $(-1,5; 0] \cup [0; 1,5]$
 D) $[-\infty; -1,5) \cup [1,5; +\infty)$
 Е) $[-\infty; -1,5] \cup [1,5; +\infty]$
3. $y = (x+2)^2 + 3$ функция графигі қандай координаталық шекте орналасқан?
- А) I и II
 В) I и III
 С) II и III
 D) III и IV
 Е) II и IV
4. Функция графигінің ординат осімен қиылысу нүктелерінің координаттарын табыңыз:
 $y = -x^2 - 4x - 5$?
- А) (0; -5)
 В) (-1; -3)
 С) (0; 5)

D) (5; 0)

E) (-2; 5)

5. $y = \frac{5x}{x-11}$ функцияның анықтау аймағын табыңыз:

A) $(-\infty; 11) \cup (11; +\infty)$

B) $(11; +\infty)$

C) $(-11; +\infty)$

D) $(-11; 0) \cup (1; +\infty)$

E) $(-11; 11)$

6. Аргументтің мәні қандай болса, $f(x) = \frac{x}{x-2} + 5$ функциясының мәні 4 ке тең?

A) 1

B) 4

C) 3

D) 2

E) 5

7. $F(x) = -15x + 3$ екені белгілі. x -тің қандай мәнінде функция $f(x) = 0$ болады.

A) $\frac{1}{5}$;

B) $-\frac{1}{5}$;

C) -5;

D) 3;

E) 5.

Шыныбеков Е.Н., Шыныбеков Д.Э., Жумбаева Р.Н. Әбілқасымова А.Е., Жұмағұлова З.Ә. Алгебра және талдаудың бастамалары. 10-11 сыныптарға арналған оқулық.- Алматы, Атамұра, 2020 ж.

Бұл тапсырмалар нүктелердің координаттарын табуды, функцияның мәнін табуды талап етеді.

Ретгілік. Арифметикалық прогрессия. Геометриялық прогрессия

Дұрыс жауап: А

1. Арифметикалық прогрессия берілген, мұндағы $a_1 = -5$ және $d = 3$. a_{16} табыңыз

A) 40;

B) 50;

C) -40;

D) 35;

E) 43.

2. Ретгілік формуламен берілген $z_n = \frac{n+4}{2}$. Тізбектің алғашқы бес мүшесін жазыңыз.

A) $z_1 = 2,5; z_2 = 3; z_3 = 3,5; z_4 = 4; z_5 = 4,5$

B) $z_1 = 2; z_2 = 3; z_3 = 39; z_4 = 4; z_5 = 45$

C) $z_1 = 2; z_2 = 3; z_3 = 5; z_4 = 6; z_5 = 7$

D) $z_1 = 2,5; z_2 = 3; z_3 = 3,2; z_4 = 4; z_5 = 4,7$

E) $z_1 = 1,5; z_2 = 3; z_3 = 3,5; z_4 = 4,1; z_5 = 4,5$

3. Тізбектің алғашқы он санының қосындысын табыңыз. $z_n = \frac{n+4}{2}$
- A) 47,5
B) 4,5
C) 25
D) 16
E) 12
4. Геометриялық прогрессия $b_n = 0,8 \cdot 2^n$. Табу керек: q.
- A) 2
B) 1
C) 4
D) 7
E) 3
5. Реттілік формуламен берілген: $a_n = 2 - 5(n-1)$. Тізбектің алғашқы бес мүшесін жазыңыз.
- A) $a_1 = 2; a_2 = -3; a_3 = -8; a_4 = -13; a_5 = -18$
B) $a_1 = 2; a_2 = 3; a_3 = 8; a_4 = 13; a_5 = 18$
C) $a_1 = 2; a_2 = 4; a_3 = 6; a_4 = 8; a_5 = 10$
D) $a_1 = -2; a_2 = -3; a_3 = -8; a_4 = -13; a_5 = -18$
E) $a_1 = -2,2; a_2 = -3; a_3 = -8; a_4 = -13; a_5 = -18,5$
6. Геометриялық прогрессияның бірінші мүшесі -1, екінші мүшесі $-\frac{2}{5}$. Прогрессияның бесінші мүшесін анықтаңыз.
- A) $-\frac{16}{625}$
B) 60
C) 40
D) $\frac{1}{2}$
E) 24
7. Геометриялық прогрессия берілген. Егер $b_1=2$, $b_2=-6$ болса, алғашқы бес мүшенің қосындысын табыңыз
- A) 122
B) 120
C) 8
D) 25
E) 51
8. Арифметикалық прогрессияның сегізінші мүшесін табыңыз, егер $a_3=13$, $a_{11}=25$
- A) 20,5
B) 2,5
C) 8
D) 10
E) 120
9. Арифметикалық прогрессияда $a_1=10$, $S_{11}=330$ берілген. a_{12} ні табыңыз
- A) 54
B) 55
C) 30
D) 25
E) 12

10. Геометриялық прогрессияда S_5 ті табу керек, егер $b_1 = -5, b_2 = 10$
- A) -55
B) 90
C) 33
D) -33
E) 1
11. (b_n) - геометриялық прогрессия, мұндағы $b_2 + b_3 = 18, b_3 + b_4 = 36$. Осы геометриялық прогрессияның бесінші мүшесін табыңыз.
- A) 48
B) 44
C) 90
D) 12
E) 27
12. Арифметикалық прогрессияның 887 ге тең мүше нөмірін табыңыз: 7; 15; 23;.....:
- A) 111;
B) 54;
C) 70;
D) 90;
E) 65.
13. $\{a_n\}$ – арифметикалық прогрессия болсын, мұндағы $a_{17} = 2,7$ және $d=0,1$. a_1 табыңыз.
- A) 1,1;
B) 1;
C) 9;
D) 1,3;
E) 2,8.
14. $\{b_n\}$ – геометриялық прогрессия, мұндағы $b_5 = \frac{1}{4}, b_7 = \frac{1}{16}$.
q- ді табыңыз.
- A) $\frac{1}{2}$;
B) 2;
C) $\frac{1}{4}$;
D) 5;
E) 2,5.
15. $\{b_n\}$ – геометриялық прогрессия, мұндағы $b_5 = \frac{1}{4}, b_7 = \frac{1}{16}$.
 b_1 - ді табыңыз.
- A) 4;
B) -2;
C) -4;
D) 3;
E) 5.
16. 99 саны Арифметикалық прогрессияның мүшесі болып табылады, мұндағы $a_1 = 12, d = 3$. Сол мүшенің нөмірін табыңыз.
- A) 30;
B) 140;
C) 44;

D) 440;

E) 10.

17. $q = -\frac{1}{2}$ $b_3 = 4,5$. Осы геометриялық прогрессияның бірінші мүшесін табыңыз

A) 18

B) 12

C) 64

D) 8

E) 54

18. $q = 2$ $b_4 = -72$. Осы геометриялық прогрессияның бірінші мүшесін табыңыз

A) -9

B) 7

C) 9

D) 6

E) -75

19. $q = 2$ $b_4 = -72$. Осы прогрессияның алғашқы алты мүшесінің қосындысын табыңыз

A) -567

B) 114

C) -184

D) -816

E) 567

20. Егер оның оныншы мүшесі 12, ал он бірінші мүшесі 4 болса, геометриялық прогрессияның тоғызыншы мүшесін табыңыз:

A) 36

B) 7;

C) 3;

D) 20;

E) 14.

Шыныбеков А.Н., Шыныбеков Д.А., Жумабеков Р.Н. Алгебра. Оқулық 9 класс. Алматы, Атамура, 2019.

Бұл тапсырмалар реттіліктің қосындысын табуды, реттілік мүшелерін жазуды, прогрессия мүшесінің нөмірін табуды талап етеді.

Тригонометрия

Дұрыс жауап: А

1. Есептеңіз: $\sin^2(3a) + 7 + \cos^2(3a)$

A) 8

B) $\frac{1-\sqrt{3}}{2}$

C) $\frac{1+\sqrt{3}}{2}$

D) 0

E) $\frac{1+\sqrt{3}}{3}$

2. Радиан өлшемі $\frac{3\pi}{4}$ болса, бұрыштың градустық өлшемін жазыңыз:
- A) 135° ;
 B) 65° ;
 C) 145° ;
 D) 120° ;
 E) 95° .
3. Есептеңіз: $\frac{\sin(\alpha + 36^\circ) - \sin \alpha \cos 36^\circ}{\cos \alpha \cos 36^\circ}$
- A) $tg36^\circ$
 B) tga
 C) 1
 D) -1
 E) $\cos a$
4. Ықшамдаңыз: $tg\left(\frac{3\pi}{2} - \alpha\right) \cdot tg(\pi + \alpha) - \cos\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right) \cdot \sin(\pi + \alpha)$
- A) $\cos^2 \alpha$
 B) $\cos \alpha$
 C) $\sin^2(\alpha)$
 D) 1
 E) 0
5. Есептеңіз: $\sin 315^\circ \cdot \cos(-210^\circ) \cdot tg300^\circ \cdot ctg(-240^\circ)$
- A) $\frac{\sqrt{6}}{4}$
 B) -8
 C) 4
 D) $-\frac{\sqrt{2}}{2}$
 E) 0
6. Есептеңіз: $\sin^2(3a) + 9 + \cos^2(3a)$
- A) 10
 B) $\frac{1 - \sqrt{3}}{2}$
 C) $\frac{1 + \sqrt{3}}{2}$
 D) 0
 E) $\frac{1 + \sqrt{3}}{3}$
7. Есептеңіз $\sin 2a$, егер $\cos 2a = -0,25$
- A) $\frac{\sqrt{15}}{4}$
 B) 18
 C) 12
 D) $\frac{\sqrt{11}}{4}$

Е) 9

8. Ықшамдаңыз: $\frac{\sin(\alpha+\beta)+\sin(\alpha-\beta)}{\cos(\alpha+\beta)+\cos(\alpha-\beta)}$

A) $tg\alpha$

B) $\frac{1}{3}$

C) -1

D) $1-tg\alpha$

E) 1

9. Ықшамдау: $\frac{\cos(\alpha-\pi) \cdot tg(\pi+\alpha)}{\sin(\frac{\pi}{2}-\alpha)}$

A) $-tg\alpha$

B) 1

C) $\frac{3}{4}$

D) шешімі жоқ

E) 1

10. Өрнекті ықшамдаңыз: $\frac{\cos(\frac{3\pi}{2}-2\alpha)}{1+\cos 2\alpha} \cdot ctg(\pi+\alpha)$

A) -1

B) 7

C) 8

D) 0

E) 1

11. Өрнектің мәнін табыңыз: $\frac{\sin 2x}{1+\cos 2x}$.

A) tgx

B) $\sin x$

C) 1

D) 0;

E) $\cos x$.

12. Өрнектің мәнін табыңыз: $1 - \sin^2 x + ctg^2 x \cdot \sin^2 x$.

A) $2\cos^2 x$;

B) 1;

C) $1+\cos x$;

D) 0;

E) $\sin x$.

13. Өрнекті ықшамдаңыз: $\left(1 + \frac{1}{tg^2(\frac{\pi}{2}+\alpha)}\right) \cdot \sin^2 \alpha$.

A) $tg^2 a$;

B) $-\sin^3 a$;

C) 1;

D) -1 ;

E) $ctg a$.

14. Өрнектің мәнін табыңыз: $\frac{\cos 24^\circ - \cos 84^\circ}{\sin 54^\circ}$

A) 1;

- B) -1;
- C) 24;
- D) 0;
- E) 54.

15. Өрнектің мәнін табыңыз: $\frac{9\sin 72^\circ}{\cos 36^\circ \cdot \cos 54^\circ}$

- A) 18
- B) $\cos 36$
- C) 36
- D) $\sin 18$
- E) 72

16. Өрнекті ықшамдаңыз: $\cos^4 \frac{x}{2} - \sin^4 \frac{x}{2}$.

- A) $\cos x$
- B) $\sin x$
- C) 0
- D) 1
- E) $-\cos x$

17. Өрнекті ықшамдаңыз: $\frac{(\cos \alpha + \sin \alpha)^2 - 1}{\operatorname{ctg} \alpha - \sin \alpha \cos \alpha} - 2\operatorname{tg}^2 \alpha$

- A) 0
- B) 1
- C) -1
- D) 2
- E) -2

18. Есептеңіз: $\sin(\alpha + \beta) + \cos(\alpha + \beta)$, егер $\sin \alpha = \frac{8}{17}$; $\cos \beta = \frac{4}{5}$

- A) $\frac{113}{85}$
- B) -64
- C) 64
- D) $\frac{45}{74}$
- E) 54

19. Өрнекті ықшамдаңыз: $\frac{1 - \cos 2x + \sin 2x}{\sin(\frac{\pi}{2} + x) + \sin x}$

- A) $2\sin x$
- B) 0
- C) 1
- D) -1
- E) $\cos x$

20. Өрнекті есептеңіз: $\sin 2\alpha$, егер $\sin \alpha = \frac{2}{3}$

- A) $\frac{4\sqrt{5}}{9}$;
- B) 2;
- C) 1;
- D) $\frac{2}{3}$;
- E) -1.

21. Өрнекті ықшамдаңыз: $\frac{\cos 5\alpha + \cos 6\alpha + \cos 7\alpha}{\sin 5\alpha + \sin 6\alpha + \sin 7\alpha}$.

- A) $\operatorname{ctg} \alpha$;
- B) $\cos 6\alpha$;
- C) 1;
- D) $\cos 6\alpha + 7$;
- E) $\frac{\cos 6\alpha}{\sin 6\alpha} + 1$.

Шыныбеков А.Н., Шыныбеков Д.А., Жумабеков Р.Н. Алгебра. Оқулық 9 класс. Алматы, Атамұра, 2019

Бұл тапсырмалар өрнектің мәнін ықшамдау және нәтижесін табуды талап етеді.

Информатика

1. Интернетке қосылу үшін пайдаланылатын құрылғылар:

- A) Телефон желісі, компьютер, модем
- B) Сканер, принтер, компьютер
- C) Компьютер, модем, плоттер
- D) Телефон, компьютер сканер
- E) Модем, сканер, принтер

Оқулық: Интернет технологиялары. С.Р. Гуриков. Мәскеу, Инфра-М. 2019-18 бет.

Компьютерді телефон желісі арқылы Интернетке қосуға болады. Ол үшін арнайы құрылғыны - модемді қосыңыз, ал модем компьютерге сым арқылы қосылады.

2. Компьютерде құрылып, өңделіп сақталынатын графика түрлерін көрсет?

- A) Растрлік және векторлық
- B) Растрлік және графикалық
- C) Сызықтық және векторлық
- D) Растрлік, сызықтық және векторлық
- E) Аралас және құрама

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептердің 5-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, Г.К. Нұрмұханбетова. Алматы кітап білім баспасы. 2023-32бет.

Графика дегеніміз – бұл сызба құралдарының көмегімен жасалған сурет. Компьютерлік графика – әр түрлі кескіндерді (суреттерді, сызбаларды, мультипликацияларды) компьютердің көмегімен алуды қарастыратын информатиканың маңызды саласы. стрлық графикада кескіндер түрлі-түсті нүктелердің жиынтығынан тұрады. Векторлық кескіндер – бұл сызық, доға, шеңбер және тікбұрыш сияқты геометриялық объектілер жинағынан тұратын кескіндер.

3. Нақты типтерге жатады?

- A) REAL, SINGLE
- B) FALSE
- C) INTEGER
- D) WORD
- E) BYTE

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 7-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-80бб.

Кеңейтілген және жалғыз типті сандармен операцияларды шын мәнінде тек сопроцессор орындайды. Егер сопроцессор қосылмаған болса, олардың барлығы процессормен нақты операциялар ретінде орындалады.

4. Сау адам қай сезім мүшесінің көмегімен көбірек ақпаратты қабылдайды?

- A) Көз
- B) Құлақ
- C) Тері
- D) Мұрын
- E) Тіл

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептердің 5-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, Г.К. Нұрмұханбетова. Алматы кітап білім баспасы. 2023-7бет.

Ақпарат – белгілі бір нәрсе (адам, жануар, зат, құбылыс және т.б.) туралы символ мен сигнал түрінде берілетін мәлімет. Ақпараттың қабылдау түріне қарай көру мүшесі арқылы қабылдайды.

5. Паскаль тіліндегі стандартты типтерді ата?

- A) Логикалық, фразалық
- B) Растрлық және векторлық
- C) Растрлық және графикалық
- D) Сызықтық және векторлық
- E) Аралас және біріктірілген

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 7-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, Г.К. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-8266.

Паскаль тілінде екі логикалық тұрақты бар: ақиқат және жалған. Сондықтан Boolean, ByteBool, WordBool, LongBool түріндегі айнымалылар үшін мүмкін мәндер жиыны (логикалық айнымалылар) екі мәнден тұрады.

6. IBM фирмасының анықтамасы бойынша компьютерлік жүйелердің негізгі құрамы қасысы?

- A) Орталық процессор
- B) Әмбебап программа
- C) Есте сақтау құрылғысы
- D) Енгізу құрылғысы
- E) Шығару құрылғысы

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 6-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, Г.К. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-7666.

Орталық процессор (CPU; сонымен қатар орталық процессор – орталық процессор; ағылшынша орталық процессор, орталық процессор, сөзбе-сөз – орталық процессор, көбінесе жай процессор) – машина нұсқауларын (бағдарлама коды) орындайтын электронды блок немесе интегралды схема, негізгі бөлігі компьютердің аппараттық құралы немесе бағдарламаланатын логикалық контроллер. Бұл компонент кейде жай процессор деп аталады.

7. Сызбалар, картиналар, схемалар, карталар, фотосуреттер бұл мысалдар...?

- A) Графикалық ақпарат
- B) Мәтіндік ақпарат
- C) Сандық ақпарат
- D) Аудио ақпарат
- E) Бейне ақпарат

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептердің 5-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, Г.К. Нұрмұханбетова. Алматы кітап білім баспасы. 2023-32бет.

Графика дегеніміз – бұл сызба құралдарының көмегімен жасалған сурет. Компьютерлік графика – әр түрлі кескіндерді (суреттерді, сызбаларды, мультипликацияларды)

компьютердің көмегімен алуды қарастыратын информатиканың маңызды саласы. стрлық графикада кескіндер түрлі-түсті нүктелердің жиынтығынан тұрады. Графикалық ақпарат болып табылады.

8. Excel бағдарламасындағы жиынтық кестелер дегеніміз не?

- A) Дәстүрлі тізімдерді қолдану мүмкіндіктері
- B) Есептеу жүйесіндегі өңдеу жүйесіндегі символдар тізімі
- C) Бухгалтерлік есеп жүйесіне енгізілген ақпарат
- D) Ақпаратты сақтау, беру және өңдеу
- E) Әмбебап бағдарламалар

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 9-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-55 бет.

Жиынтық кестелер жиынтық деректерді жинақтауды, талдауды, тексеруді және ұсынуды жеңілдетеді. Сонымен қатар, вебке арналған Excel бағдарламасында сіз бір уақытта басқа адамдармен жиынтық кестеде жұмыс істей аласыз.

9. Электронды есептеуіш машиналар қандай түрлерге бөлінеді?

- A) Дербес ЭЕМ, үлкен ЭЕМ, микро ЭЕМ, шағын ЭЕМ
 - B) Микропроцессордың сыйымдылығы, бейнеадаптердің сыйымдылығы
 - C) Бейнежазба көлемі, микропроцессордың тактілік жиілігі
 - D) Микропроцессордың разрядтылығы және тактілік жиілігі
 - E) Процессордың сыйымдылығы және бейнеадаптердің мүмкін болатын түстерінің саны
- Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 7-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, А.Д. Рысқұлбекова, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-102 бет.

Электрониканы қолдануға негізделген және есептеу және ақпараттық есептерді шешу процесінде мәліметтерді автоматты немесе автоматтандырылған өңдеуге арналған аппараттық және бағдарламалық құралдар кешені. Дербес компьютер, негізгі компьютер, микрокомпьютер, шағын компьютер болып бөлінеді

10. Сақталатын ақпарат элементтерінің жиынтығын не дейміз?

- A) Файл
- B) Кесте
- C) Диск
- D) Жинақтауыш
- E) Дискета

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 7-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, А.Д. Рысқұлбекова, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-13 бет.

Файл – операциялық жүйелердегі деректермен әрекеттесу үшін негізгі нысан ретінде пайдаланылатын сақтау ортасындағы аталған деректер аймағы.

11. Компьютерлік графика түріне байланысты нешеге бөлінеді?

- A) 3
- B) 10
- C) 5
- D) 9
- E) 7

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 5-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-32 бет.

Компьютерлік графикамен жұмыс істеуге арналған бағдарламалық қамтамасыз етудің көптеген кластары бар екеніне қарамастан, компьютерлік графиканың тек үш түрі бар. Бұл растрлық графика, векторлық графика және фракталдық графика.

12. ЭЕМ-нің бейнелік құрылғыларын ата?

- А) Монитор және адаптер
- Б) Принтер
- С) Процессор
- Д) Сканер
- Е) Колонка

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 8-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, А.Д. Рысқұлбекова, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-44 бет.

ДК бейне құрылғылары 2 бөліктен тұрады: монитор және адаптер.

13. Принтерлер түрлерін көрсет?

- А) Матрицалық, термографиялық
- Б) Интерфейстік
- С) Қызметтік
- Д) Пайдалылық
- Е) Операциялық

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 5-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-112 бет.

Басып шығару технологиясы көптеген нұсқаларда қол жетімді. Басып шығаруға арналған перифериялық құрылғылардың үлгілері техникалық сипаттамалары, тағайындалуы, сыртқы түрі және пайдалану ерекшеліктері бойынша ерекшеленеді. Қазіргі кезде принтерлердің келесі түрлері жиі қолданылады: матрицалық, термографиялық.

14. Компьютерлік сауаттылық дегеніміз не?

- А) ЭЕМ-ді пайдалана отырып есептеу, сурет салу
- Б) Информацияны пайдалану
- С) Информациялық жүйелер
- Д) Информацияны дайындау
- Е) Информациялық амалдар

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 8-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, А.Д. Рысқұлбекова, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-68 бет.

Компьютерлік сауаттылық – компьютерді және басқа технологияларды тиімді және қауіпсіз пайдалана білу. Компьютер арқылы есептеу, сурет салу.

15. Қарапайым мәтіндік редакторды көрсетіңіз?

- А) Блокнот
- Б) Калькулятор
- С) Редактор
- Д) Қаріп
- Е) Таңба

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 5-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-25 бет.

Блокнот — 1985 жылы шыққан Windows 1.0 нұсқасынан бастап Microsoft Windows операциялық жүйелерінің бөлігі болып табылатын қарапайым мәтіндік редактор.

16. Редакциялау дегеніміз не?

- А) Құжатты өңдеу, енгізу
- Б) Құжатты сканерлеу
- С) Құжатты оқу
- Д) Құжатты жіберу
- Е) Құжатты жою

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 5-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-25 бет.

Мәтінді өңдеу (редакциялау) – мәтінге түзетулер, толықтырулар енгізу, оның құрылымын өзгерту процесі. Өңдеу мақсаты - құжатты өңдеу және енгізу.

17. Excel кестенің құрамына кіретіндерді көрсет?:

- А) Ұяшықтар
- Б) Есептер
- С) Символдар
- Д) Мәтіндер
- Е) Сандар

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 8-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, А.Д. Рысқұлбекова, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-54 бет.

Әрбір жұмыс парағы ұяшықтар деп аталатын мыңдаған бағандар мен жолдардан тұрады. Ұяшық жол мен бағанның қиылысуын білдіреді.

18. Қолданбалы программалардың түрлерін атаңыз?

- А) Page Maker, Photo shop, Corel Draw
- Б) Word, Бейсик, Photo shop
- С) Word, Бейсик, Page Maker,
- Д) Page Maker, Photo shop, Паскаль
- Е) Word, Бейсик, Паскаль

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 6-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-466б.

Бағдарламаларды әртүрлі операциялық жүйелерде орнатуға болады. Көптеген пайдаланушы бағдарламаларының ұқсас мобильді қосымшалары немесе онлайн аналогтары бар және әртүрлі графикалық редакторларды пайдаланады: Page Maker, Photoshop, Corel Draw.

19. Ақпараттың өлшем бірліктерін ата?

- А) Килобайт , бит
- Б) ROM (Read Only Memory)
- С) Software
- Д) CD – ROM
- Е) Hardware

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 8-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, А.Д. Рысқұлбекова, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-4 бет.

1 бит – ақпараттың ең аз бірлігі; 1 байт - 8 бит; 1 килобайт - 1024 байт (КБ); 1 мегабайт - 1024 килобайт (МБ);

20. Информатика дос құжаты қандай программаға жатады?

- А) Microsoft Word
- Б) Microsoft Windows
- С) Norton Commander
- Д) MS DOS

Е) Microsoft Excel

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 9-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-8 бет.

док. «Microsoft Word» мәтіндік процессорының меншікті файл пішімдерінің сериясы үшін. Microsoft корпорациясының кеңсе өнімдері нарығындағы монополиясының нәтижесінде «doc» сөзі Microsoft Word бағдарламасының файл пішімін білдіреді.

21. Егер бір команда бірнеше рет орындалса, бұл әрекет қалай аталады?

А) Қайталау

В) Салыстыру

С) Сипаттама

Д) Айнымалыларды енгізу

Е) Тапсырма

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 8-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, А.Д. Рысқұлбекова, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-77 бет.

Қайталанатын алгоритм немесе цикл – шарт орындалғанға дейін бір немесе бірнеше әрекеттер қайталанатын алгоритм.

22. Магниттік дискілер қалай аталады?

А) Пластикалық магниттік дискіде сақтау

В) Модемдер

С) CD-диск

Д) Мультимедиа

Е) Пернетақта

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 7-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, А.Д. Рысқұлбекова, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-9бет.

Иілгіш дискідегі жинақтауыш (дискета дискі) – иілгіш дискіден ақпаратты оқуға және жазуға арналған диск жетегі. Ол магнитофон сияқты физикалық принциптерде жұмыс істейді және шын мәнінде оның арнайы нұсқасы болып табылады.

23. Экран түстеріне қарай дисплейлер нешеге бөлінеді?

А) Монохромды ақ және қара

В) Электронды шаруашылық

С) Мультимедиа

Д) Графикалық

Е) Символдық

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 8-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, А.Д. Рысқұлбекова, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-22 бет.

Қара және ақ СКД дисплей, бұл қарапайым монохромды сұйық кристалды дисплей. Монохромды дисплейде жоғары жарықтық және бір түсті дисплей бар.

24. Электрондық кестедегі 017 мәні деректердің типіне жатады?

А) Сандық мәліметтер

В) Кестелік мәліметтер

С) Сандық мәліметтер

Д) Көп мәнді деректер

Е) Формула деректері

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 7-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, А.Д. Рысқұлбекова, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-53 бет.

Сандық деректер – статистика, пайыздар және т.б. сияқты сандық түрдегі кез келген деректер. Зерттеуші бұл деректерді статистиканы пайдалана отырып талдайды және сандар кейбір үлкенірек халыққа жалпылауға болатын бейтарап нәтиже береді деп үміттенеді.

25. Қайсысы көптеген модулдер арасынан ерекшелейді?

- А) Басты модуль
- Б) Электрондық кестелер
- С) Графигтік редакторлар
- Д) Мәтін редакторы
- Е) Әмбебап программалар

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 8-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, А.Д. Рысқұлбекова, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-22 бет.

algorithmi - Орталық Азия математигі Әл-Хорезми атынан) - белгілі бір есеп класын шешуге арналған нақты анықталған ережелер жиынтығы немесе белгілі бір есепті шешу үшін орындаушының әрекеттерінің ретін сипаттайтын нұсқаулар жиынтығы.

26. Элетрондық кестедегі + 100 мәні деректерінің типіне қайсы жатады?

- А) Сандық деректер
- Б) Салыстырмалы деректер
- С) Көп мәнді деректер
- Д) Абсолютті деректер
- Е) Формула деректері

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 7-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, А.Д. Рысқұлбекова, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-53 бет.

Сандық деректер – статистика, пайыздар және т.б. сияқты сандық түрдегі кез келген деректер. Зерттеуші бұл деректерді статистиканы пайдалана отырып талдайды және сандар кейбір үлкенірек халық үшін жалпылауға болатын бейтарап нәтиже береді деп үміттенеді.

27. Енгізу құрылғысын көрсетіңіз?

- А) Трекбол
- Б) Дискета
- С) Стример
- Д) Плоттер
- Е) Модем

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 9-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-22 бет.

Трекбол (ағылш.: trac-ball, айтылады /'træk, bɔ:l/) – әдетте екі немесе одан да көп адамға арналған допты ұстау ойыны, мұнда қатысушылар үлкенірек ойынды пайдаланады.

28. Бір типті көп санды ақпаратты көрсетуге ең қолайлы форма бұл...?

- А) Кесте
- Б) Текст
- С) Схема
- Д) Сурет
- Е) Диаграмма

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 7-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, А.Д. Рысқұлбекова, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-53 бет.

Кесте (латынша *tabula* – тақта) – мәліметтерді құрылымдау тәсілі. Ұқсас жолдар мен бағандар (графиктер) бойынша деректердің таралуын білдіреді.

29. Қандай алгоритмдерді негізгі құрылым ретінде көрсетуге болады?

- A) Циклдік
- B) Өрістік
- C) Модульдік
- D) Стандарттық
- E) Сипаттамалық

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 8-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, А.Д. Рысқұлбекова, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-77 бет.

Циклдік алгоритм - бұл амалдардың кейбір бөлігі (цикл денесі командалар тізбегі) қайталанып орындалатын алгоритм. Көптеген басқа бағдарламалау тілдері сияқты, C++ тілінде циклдердің 3 түрі бар.

30. Қолданбалы программаларға жатпайтындарды көрсетіңіз?

- A) Паскаль, Бейсик, Фотон
- B) Page Maker, Photo shop, Corel Draw
- C) Word, Бейсик, Page Maker,
- D) Page Maker, Photo shop, Паскаль
- E) Word, Бейсик, Photo shop, Паскаль

Оқулық: Жалпы білім беретін мектептің 6-сыныбына арналған «Информатика» оқулығы, Р.А. Қадырқұлов, Г.Қ. Нұрмұханбетова. Алматы кітап оқу баспасы. 2023-72 бет.

Жүйелік бағдарламалық құралдан айырмашылығы, қолданбалы бағдарламалар әдетте компьютер ресурстарына тікелей қол жеткізе алмайды. Паскаль тілі орта мектепте және алғашқы курстарда бағдарламалауды үйрету үшін қолданылатын ең танымал бағдарламалау тілдерінің бірі. Паскаль, Бейсик, Фотон

31. Вирустардың негізгі топтары қандай?

- A) Резидент, резидент емес
- B) Модульдік
- C) Тұрақты
- D) Зақымданған, зақымдалған
- E) Бірден орындалатын

32. Файл қандай элементтерден тұрады?

- A) Кейде тіпті көрсетілмейтін диск атауы.
- B) Бағдарламаны қалыптастыру
- C) Мәтіндік файлдар
- D) Негізгі баспа құрылғылары
- E) Кесте файлдары

33. Excelде мәліметтер енгізу процесін тездетіп, оңайландыруға мүмкіндік беретін тәсілдерді көрсет?

- A) Прогрессия енгізу
- B) Бағандар диапазонын ерекшелеу
- C) Меңзер бағанын жылжыту
- D) Қанат белгісі бар кнопканы басу

Е) Ұяшықта барды қиып алу

34. Қағаз түпнұсқасынан компьютерге ақпаратты енгізу үшін не қолданылады?

- A) Сканер
- B) Принтер
- C) Пернетақта
- D) Монитор
- E) Жүйелік блок

35. Қандай операциялық жүйелерді білесіз?

- A) Unix, Windows
- B) Tree, Format
- C) Mode, Format
- D) Atrib, Tree
- E) Mode, Format

36. Хабарлама өлшемі 11 КБ. Хабарламада 11264 таңба бар. Әліпбидің күші қандай?

- A) 256 таңба
- B) 33 таңба
- C) 16 таңба
- D) 56 таңба
- E) 128 таңба

37. Информатика дегеніміз не?

- A) Ақпаратты алу, сақтау, түрлендіру, тасымалдау және пайдаланумен байланысты ғылыми білім саласы.
- B) Ғылыми жұмысты автоматтандыруға байланысты ғылыми білім саласы
- C) Ақпараттандыру объектілерін зерттеумен байланысты ғылыми білім саласы
- E) Инженерлік есептеулерді қолданумен байланысты ғылыми білім саласы
- E) Автоматты құрылғылар арқылы беру процесіне байланысты ғылыми білім саласы

38. Арифметикалық-логикалық амалдарды орындайтын құрылғыны көрсетіңіз?

- A) Микропроцессор
- B) Есте сақтау
- C) Тышқан
- D) Дисплей
- E) Пернетақта

39. Компьютер іске қосылғанда мәліметтерді ұзақ уақыт сақтайтын микросхеманы анықтаңыз?

- A) Процессор
- B) Қатты диск
- C) Тұрақты есте сақтау
- D) Жедел жады
- E) Сыртқы жады

40. Ең үлкен электромагниттік сәуле шығаратын компьютерлік құрылғылар?

- A) Жүйелік блок
- B) Принтер
- C) Колонкалар
- D) Пернетақта
- E) Монитор

41. MS Excel бағдарламасында құжатты сақтау үшін қандай пернелер комбинациясы қолданылады?

- A) Ctrl+S
- B) Ctrl+N
- C) Shift+F1
- D) Ctrl + P
- E) Ctrl + O

42. Принтер дегеніміз не?

- A) Ақпаратты қағаз бетіне басып шығаруға арналған құрылғы
- B) Ақпаратты сақтау құрылғысы
- C) Иілгіш дискідегі ақпаратты оқуға арналған құрылғы
- D) Экран бетінде ақпаратты бейнелеуге арналған құрылғы
- E) Басқару құрылғысы және ақпаратты біріктіру

43. Винчестер дегеніміз не?

- A) Ақпаратты сақтау құрылғысы
- B) Иілгіш дискідегі ақпаратты оқуға арналған құрылғы
- C) Басқару құрылғысы және ақпаратты енгізу
- D) Экран бетінде ақпаратты көрсетуге арналған құрылғы
- E) Экран бетіне ақпаратты басып шығаруға арналған құрылғы

44. Сыртқы жад құрылғылары дегеніміз не?

- A) Қатты дискілер мен иілгіш дискілер
- B) ЖЖҚ құрылғылары
- C) Стримерлер
- D) Плоттер
- E) Мониторлар

45. Микропроцессор дегеніміз не?

- A) Арифметикалық және логикалық амалдарды орындауға арналған ДК орталық блогы
- B) Ақпаратта арифметикалық амалдарды орындауға арналған аналық платаның орталық блогы
- C) Логикалық операциялардың негізгі жазылуы
- D) Принтердің жұмысын басқаруға арналған программа
- E) Ақпаратқа арифметикалық амалдарды орындауға арналған программа

46. MS Word -та кесте қалай қосылады?

- A) Таблица⇒Добавить
- B) Формат⇒Таблица
- C) Сервис⇒Добавить таблицу
- D) Вид⇒Добавить таблицу
- E) Таблица⇒Ячейка

47. Мәтінмәндік мәзірді (жанама мәзір) экранға шығару үшін не істеу керек?

- A) Тышқанның оң жақ батырмасын басу керек
- B) Тышқанның сол жақ батырмасын басу керек
- C) Тышқан батырмасын ортасына басу керек
- D) Меню жолының сәйкес командасын таңдау
- E) Құралдар тақтасының сәйкес батырмасын таңдау керек

48. Шығару құрылғыларына не жатады?
- A) Принтер, монитор
 - B) Пернетақта, сканер
 - C) Жүйелік блок, тышқан
 - D) Сканер, модем
 - E) Тінтуір, пернетақта
49. Электрондық байланыс арқылы қорлау, қорлау немесе қорқыту дегеніміз:
- A) Кибербуллинг
 - B) Фишинг
 - C) Спам
 - D) Темпинг
 - E) Стриминг
50. Компьютер жұмыс істеуі үшін ең аз құрылғылар жиынтығы атаңыз?
- A) Жүйелік блок, монитор, пернетақта
 - B) Принтер, жүйелік блок, пернетақта
 - C) Жүйелік блок, диск жетегі, тышқан
 - D) Процессор, тышқан, монитор
 - E) Принтер, қатты диск, монитор
51. Курсорды бір бет жоғары орналастыру үшін не істеу керек?
- A) PageUp пернесін басыңыз
 - B) End пернесін басыңыз
 - C) Home пернесін басыңыз
 - E) PageDown пернесін басыңыз
 - E) Enter пернесін басыңыз
52. End пернесі курсорды қайда апарады?
- A) Жолдың соңына қарай
 - B) Жолдың басына
 - C) Беттің жоғарғы жағына
 - D) Беттің соңына дейін
 - E) Бағанның соңына қарай
53. Microsoft Windows бағдарламасы қай топқа жатады?
- A) Жүйелік бағдарламаға
 - B) Утилиттерге
 - C) Драйверлерге
 - D) Қолданбалы бағдарламаға
 - E) Резидентура бағдарламасына
54. Norton Commander қай топқа жатады?
- A) Жүйе қабығына
 - B) Коммуналдық қызметтерге
 - C) Драйверлерге
 - D) Операциялық жүйеге
 - E) Резидентура бағдарламасына
55. Системалық уақытты экранға шығару командасы?
- A) Time
 - B) Type

- C) Prompt
- D) Ver
- E) Date

56. Бағдарлама жұмыс істеп тұрған кезде қайда сақталады?

- A) Жедел жадыда
- B) Пернетақтада
- C) Процессорда
- D) Мониторда
- E) Қатты дискіде

57. Диаграмма шебері Excel электрондық кесте процессоры мәзірінің қай бөлімінде орналасқан?

- A) Енгізу
- B) Қызмет
- C) Деректер
- D) Көру
- E) Файл

58. Қолданбалы программалар тобына не жатады?

- A) Графикалық редакторлар мен процессорлар
- B) Вирусқа қарсы программалар
- C) Утилиталар
- D) Жұмыс қабықшалары
- E) Мұрағатталған программалар

59. Кез келген диаграмма неге негізделген?

- A) Кесте деректері
- B) Графикалық файл
- C) Excel жұмыс дәптері
- D) Мәтіндік редактор
- E) Ұяшық пішімі

60. Стандартты бағдарламалар тобына не жатады?

- A) MS Paint, MS WordPad
- B) Motorola, Apple
- C) MS DOS, MS Windows
- D) Symantec, Borland
- E) IBM, Hewlett-Packard

61. Жүйелік программалар тобына не кіреді?

- A) Операциялық жүйелер
- B) Кестелік редакторлар
- C) Мәтіндік редакторлар
- D) Графикалық редакторлар
- E) Электрондық сертификаттар

62. MS Paint дегеніміз не?

- A) Графикалық редактор
- B) Дискінің операциялық жүйесі
- C) Графикалық операциялық жүйе
- D) Мәтіндік редактор

Е) Электрондық кесте

63. MS Excel дегеніміз не?

- A) Электрондық кесте
- B) Графикалық операциялық жүйе
- C) Дискінің операциялық жүйесі
- D) Мәтіндік редактор
- E) Жұмыс тобының қабығы

64. Ақпараттық процесс дегеніміз не?

- A) Ақпаратты қабылдау, беру, қолдану, түрлендіру процесі
- B) Жаңа білім беру технологияларын құру және енгізу
- C) Компьютерлік технологияны қолдану процесі
- D) Есептеуіш техниканы қолдану арқылы ғылыми-техникалық есептерді шешу
- E) Бағдарламаларды тасымалдау және жою процесі

65. Жиналған терезе қайда орналасқан?

- A) Есептер тақтасында
- B) Жұмыс үстелінде
- C) Экранның сол жақ жоғарғы бұрышында
- D) Экранның жоғарғы оң жақ бұрышында
- E) Тақырып жолында

66. Компьютерлік қылмыс жасаған адамды қалай атайды?

- A) Хакер
- B) Ламер
- C) Фрикер
- D) Хиппи
- E) Спойлер

67. Плоттер не үшін қолданылады?

- A) Графикалық ақпаратты басып шығаруға
- B) Мәліметтерді магниттік таспада сақтау үшін
- C) Телефон желісі арқылы басқа компьютерлермен ақпарат алмасу үшін
- D) Мәтіндік және графикалық ақпаратты енгізу үшін
- E) Музыкалық файлды жазу және өңдеу үшін

68. Драйвер файл кеңейтімін көрсетіңіз...?

- A) .drv
- B) .exe
- C) .bmp
- D) .txt
- E) .sys

69. Windows ОЖ-де активті терезе дегеніміз не?

- A) Қолданушы қазіргі уақытта жұмыс істейтін терезе
- B) Құжат орналасқан терезе
- C) Тінтуір көрсеткіші бар терезе
- D) Объектілер орналасқан терезе
- E) Толық экранға дейін үлкейтілген терезе

70. Тышқанның оң жақ батырмасын басқанда не ашылады?

- A) Мәтінмәндік мәзір
- B) Бас мәзір
- C) Көлденең мәзір
- D) Пайдаланушы мәзірі
- E) Менюдi төмен жылжыту

71. Жедел жады дегеніміз не?

- A) Бір байт ақпаратты сақтауға қабілетті арнайы электрондық ұяшықтардың нөмірленген тізбегі
- B) Ақпаратты өңдеуге арналған интегралды схема
- C) Компьютер құрылғыларының бір уақытта жұмысын қамтамасыз ететін арнайы генератордан келетін импульстар
- D) Программалар арасында мәліметтер алмасу құралы
- E) Мәліметтерді уақытша сақтауға арналған жедел жадының арнайы бөлімі

72. Модем не үшін қажет?

- A) Телефон желісі арқылы басқа компьютерлермен ақпарат алмасу үшін
- B) Мәтіндік және графикалық ақпаратты енгізу үшін
- C) Мәтіндік және графикалық ақпаратты басып шығаруға арналған
- D) Музыкалық файлды жазу және өңдеу үшін
- E) Мәліметтерді магниттік таспада сақтау үшін

73. IBM PC компьютерінде қолданылатын утилиттерді көрсет?

- A) Norton Utilities, PC Tools
- B) MS DOS, Norton Commander
- C) MS DOS, Windows
- D) Netscape Navigator, Internet Explorer
- E) MS Word, MS Excel

74. Ақпаратты қағазда бейнелеу үшін не қолданылады?

- A) Принтер
- B) Сканер
- C) Сандық фотоаппарат
- D) Монитор
- E) Модем

75. Графикалық редакторды көрсетіңіз?

- A) Paint
- B) Write
- C) Word
- D) Wordpad
- E) Excel

76. Монитор дегеніміз не?

- A) Экран бетінде ақпаратты көрсетуге арналған құрылғы
- B) Ақпаратты сақтау құрылғысы
- C) Дискіден ақпаратты оқуға арналған құрылғы
- D) Экран бетіне ақпаратты басып шығаруға арналған құрылғы
- E) Басқару және ақпаратты біріктіру құрылғысы

77. Windows жүйесінде терезені жылжыту қалай орындалады?

- A) Терезе атын тінтуірдің сол жақ батырмасын басып тұрып, терезені қажетті орынға апарыңыз
- B) Терезе атауында тышқанның сол жақ батырмасын екі рет шертiңiз
- C) Терезе жасап, оны курсор пернелерiмен апару
- D) Терезе жасап, Tab пернесiн басыңыз
- E) Терезе құрып, Del пернесiн басыңыз

78. Пернетақта дегенiмiз не?

- A) Басқару және ақпаратты бiрiктiру құрылғысы
- B) Ақпаратты сақтау құрылғысы
- C) Дискiден ақпаратты оқуға арналған құрылғы
- D) Экран бетiнде ақпаратты көрсетуге арналған құрылғы
- E) Экран бетiне ақпаратты басып шығаруға арналған құрылғы

79. Microsoft Word бағдарламасындағы мәтiндi жою үшiн не iстеу керек?

- A) Мәтiндi таңдап, Delete пернесiн басыңыз
- B) Мәтiн толығымен жойылғанша Delete пернесiн басып тұрыңыз
- C) Мәтiн толығымен жойылғанша Backspace пернесiн басып тұрыңыз
- D) Edit Clear пернелер тiркесiмiн басыңыз
- E) Edit Cut пернелер тiркесiмiн басыңыз

80. «Сохранить как» командасы қандай жағдайларда қолданылады?

- A) Файлды жаңа атпен немесе басқа тасымалдағышта сақтау үшiн
- B) Файлды бiржолата сақтау үшiн
- C) Кез келген өзгертулер енгiзiлгеннен кейiн файлды өз атыңызбен сақтау үшiн
- D) Файлды сақтау қажет болса
- E) Файлдарды оперативтi сақтау үшiн

81. Windows ортасында Ctrl+Alt+Del пернелерiн басқанда не болады?

- A) Бағдарламадан шығу диалогтық терезесi пайда болады.
- B) Компьютер қайта жүктеледi
- C) Бағдарламаны ашуды сұрайтын диалогтық терезе пайда болады.
- D) Пернетақта орналасуы өзгередi
- E) Компьютер өшедi

82. Диск жетегi дегенiмiз не?

- A) Илгiш дискiге ақпаратты оқуға және жазуға арналған құрылғы
- B) Ақпаратты сақтау құрылғысы
- C) Басқару және ақпаратты бiрiктiру құрылғысы
- D) Экран бетiнде ақпаратты көрсетуге арналған құрылғы
- E) Экран бетiне ақпаратты басып шығаруға арналған құрылғы

83. Информатика – ғылым...?

- A) Ақпаратты жинау, сақтау, өңдеу, беру, талдау және бағалау әдiстерi мен процестерi туралы
- B) Ақпаратты техникалық және сыртқы магниттiк сақтау құрылғыларында орналастыру туралы
- C) Оқыту процесiнде дербес компьютердi және ақпараттық технологияны қолдау туралы
- D) Компьютерлiк және ақпараттық технологиялар туралы
- E) Компьютерлiк желiлер мен ақпараттық технологиялар туралы

84. Информатика бұл...?

- A) Технологиялық ғылым
- B) Физика ғылымы
- C) Әлеуметтік ғылым
- D) Жаратылыстану ғылымы
- E) Гуманитарлық ғылым

85. Диаграмманы құру неше қадамнан тұрады?

- A) 4
- B) 3
- C) 5
- D) 6
- E) 10

86. Ақпараттың қандай түрлері бар?

- A) Есептік, статистикалық
- B) Ішкі, сыртқы
- C) Мәтіндік, графикалық
- D) Жоспарлы, операциялық
- E) Матрица, тест

87. Ақпарат тұрақтылығының түрі қандай?

- A) Тұрақты, дер кезінде
- B) Сандық, жалпы
- C) Өңделетін, өңделмеген
- D) Мөлдір, ішкі
- E) Мәтіндік, графикалық

88. Жолдың басына өту пернесі?

- A) Home
- B) Page Up
- C) Ctrl+Home
- D) Page Down
- E) Ctrl+F5

89. 3-ші буын компьютерінің элементтік базасын көрсетіңіз?

- A) Интегралдық схемалар.
- B) Транзисторлар
- C) Вакуумдық түтіктер
- D) Микросұлбалар
- E) Микропроцессорлар

90. Ақпараттың негізгі өлшем бірлігі қандай?

- A) Byte (байт).
- B) Bit (бит)
- C) Character (символ)
- D) MHz (МГц)
- E) File (файл)

91. Байтта неше бит бар?

- A) 8
- B) 4
- C) 255

- D) 16
- E) 85

92. 4 байтта неше бит бар?

- A) 32
- B) 16
- C) 8
- D) 64
- E) 85

93. Килобайтта неше байт бар?

- A) 1024
- B) 256
- C) 1000
- D) 1048
- E) 512

94. Гигабайтта неше мегабайт бар?

- A) 1024
- B) 1256 ж
- C) 2048 ж
- D) 1000
- E) 512

95. Ақпараттың минималды өлшем бірлігі қандай?

- A) Bit (бит)
- B) File (файл)
- C) Character (символ)
- D) MHz (МГц)
- E) Byte (байт)

96. Word құжаттарының кеңейтімін көрсетіңіз?

- A) .doc
- B) .txt
- C) .bmp
- D) .xls
- E) .dot

97. 2-ші буын ЭЕМ-нің элементтік базасын көрсетіңіз?

- A) Транзисторлар
- B) Интегралдық схемалар
- C) Вакуумдық түтіктер
- D) Микросұлбалар
- E) Микропроцессорлар

98. Екілік санауды ондық жүйеге көшіру: 10010112

- A) 75
- B) 73
- C) 77
- D) 79
- E) 81

99. Enter пернесі қай топқа жатады?

- A) Арнайы кілттер
- B) Функционалдық пернелер
- C) Қосымша кілттер
- D) Әріптік-сандық пернелер
- E) Меңзер пернелері

100. Ондық санау жүйесінен екілік санау жүйесіне ауысу: 75

- A) 1001011₂.
- B) 1100010₂
- C) 1010001₂
- D) 1001100₂
- E) 1001010₂

Логика және сыни ойлау

1. Екі жолдың қиылысы бар. Қиылыстың әр көшесінің бойына 11 ағаш отырғызуға болады. Қиылысты құрайтын бір көше бойымен 11 ағаш отырғызу керек, ал екінші көше бойымен тағы 11 ағаш қиылысын құрайды. Қиылысты құрайтын екі көшеге ағаштардың ең аз саны қандай?

- A) ағаштар саны 21
- B) ағаштар саны 23
- C) ағаштар саны 15
- D) ағаштар саны 17
- E) ағаштар саны 19

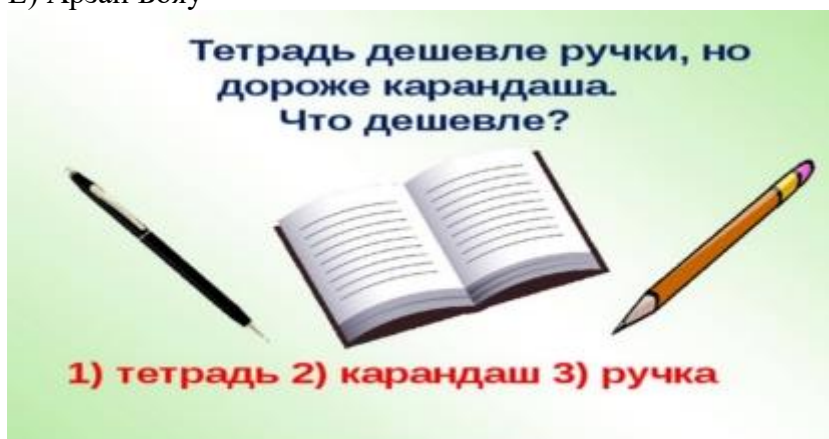

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
 2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
 3. Элиезер Юдковский "Гарри Поттер және рационалды ойлау әдістері". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 4. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
- Бұл тапсырма фактілерді салыстыру, перспективаны көру және мәселелерді нақты шешу дағдыларын қажет етеді.

2. Дәптер қаламға қарағанда арзан, бірақ қарындашқа қарағанда қымбат. Қайсысы арзан?
A) қарындаш арзанырақ

- В) арзан тұтқа
- С) арзан дәптер
- Д) арзан кітап
- Е) Арзан Бояу

Оқулықтар:

1. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
2. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
3. .Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

Бұл тапсырма ақылдылықты, ұсақ-түйектерді байқау, фактілерді салыстыру, перспективаны көру және нақты міндеттер қою дағдыларын қажет етеді.

3. Бір азаматтың әкесінің аты-Николай Петрович, ал ұлының аты – Алексей Владимирович. Азаматтың аты кім?

- А) Владимир Николаевич
- Б) Николай Владимирович
- В) Алексей Владимирович
- Д) Николай Петрович
- Е) Алексей Петрович

Оқулықтар:

1. Бон Аннемар. "Жалған. Үгіт-насихат, жалған жаңалықтар және қастандық теориялары туралы білуге болатын барлық нәрсе".
2. Никита Непряхин "қате түсініктердің анатомиясы". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
3. Александр Панчин "қара өнерден қорғау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Ася Казанцева "интернетте біреу қателеседі! Даулы мәселелерді ғылыми зерттеу". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
5. Даниэль Канеман "баяу ойлан, тез шеш" баспасы: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма ақпаратты таңдау және салыстыру, логикалық есептерді өз бетінше шеше білу сияқты сыни ойлау дағдыларын қажет етеді.

4. Ваня Петиден жоғары, бірақ Сениден төмен, ал Коля Петиден төмен тұрады. Олардың әрқайсысы төрт қабатты үйдің қай қабатында тұрады?

- А) 1 қабат – Коля, 2 қабат – Петя, 3 қабат-Ваня, 4 қабат-Сеня
- В) 1 қабат – Ваня, 2 қабат-Коля, 3 қабат-Сеня, 4 қабат-Петя
- С) 1 қабат – Петя, 2 қабат-Коля, 3 қабат-Сеня, 4 қабат-Ваня
- Д) 1 қабат – Коля, 2 қабат-Ваня, 3 қабат-Сеня, 4 қабат-Петя
- Е) 1 қабат – Сеня, 2 қабат – Петя, 3 қабат-Ваня, 4 қабат-Коля

Ellipse School

Ваня живет выше Тети,
но ниже Сени,
а Коля живет ниже Тети.
На каком этаже
четырёхэтажного дома
живёт каждый из них?

#витамишки_для_ума

Оқулықтар:

1. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

2. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 3. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
 4. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
 5. Элиезер Юдковский "Гарри Поттер және рационалды ойлау әдістері". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 6. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 7. Бон Аннемар. "Жалған. Үгіт-насихат, жалған жаңалықтар және қастандық теориялары туралы білуге болатын барлық нәрсе".
 8. Никита Непряхин "қате түсініктердің анатомиясы". Баспагер: Альпина. Балалар, 2022.
 9. Александр Панчин "қара өнерден қорғау". Баспагер: Альпина. Балалар, 2022.
 10. Ася Казанцева " интернетте біреу қателеседі! Даулы мәселелерді ғылыми зерттеу". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 11. Даниэль Канеман "баяу ойлан, тез шеш" баспасы: Альпина.Балалар, 2022.
- Бұл тапсырма масштабтауды, мәселені әртүрлі позициялардан талдай білуді және тек бейіндік салада сарапшы болуды талап етеді.

5. Екеуі өзенге жақындады. Өтуге болатын қайық тек бір адамның массасына төтеп бере алады! Алайда, көмексіз олар осы қайықпен өтті. Олар мұны қалай жасады?
- A) екеуі өзеннің әртүрлі жағасында болды. Алдымен біреуі, содан кейін екіншісі өтті.
 - B) екеуі өзеннің бір жағасында болды. Біреуі қайықпен өтті, екіншісі жүзіп кетті. Кейде орындар өзгерді.
 - C) екеуі өзеннің бір жағасында болды. Екеуі де қайықпен өтті.
 - D) екеуі өзеннің бір жағасында болды. Екеуі де жүзіп өтті.
 - E) екеуі өзеннің әртүрлі жағасында болды. Ешкім өтіп кетті.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
 2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
 3. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
 4. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
- Бұл тапсырма тәуелсіз ойлауды және ұтымды дәлелді пікірді талап етеді.

6. Бір жарым лимон 150 теңге тұрады. 10 лимон қанша тұрады?

- A) 1000 теңге
- B) 150 теңге
- C) 200 теңге
- D) 300 теңге
- E) 1500 теңге

Бұл тапсырма мәселені әртүрлі позициялардан талдай білуді және тек бейінді салада сарапшы болуды талап етеді.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Бон Аннемар. "Жалған. Үгіт-насихат, жалған жаңалықтар және қастандық теориялары туралы білуге болатын барлық нәрсе".
4. Никита Непряхин "кәте түсініктердің анатомиясы". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
5. Александр Панчин "қара өнерден қорғау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
6. Ася Казанцева "интернетте біреу қателеседі! Даулы мәселелерді ғылыми зерттеу". Баспагер: Альпина. Балалар, 2022.
7. Даниэль Канеман "баяу ойлан, тез шеш" баспасы: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма мидың өзін-өзі алдауына жол бермеу үшін тапсырманы санауға назар аударуды талап етеді.

7. Кітап үшін 1000 теңге және кітап құнының тағы жартысы төленді. Кітап қанша тұрады?

- A) жауап: 2000 теңге
- B) жауап: 1000 теңге
- C) жауап: 3000 теңге
- D) жауап: 4000 теңге
- E) жауап: 5000 теңге

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: Халық. білім, .2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
 3. Бон Аннемар. "Жалған. Үгіт-насихат, жалған жаңалықтар және қастандық теориялары туралы білуге болатын барлық нәрсе".
 4. Никита Непряхин "қате түсініктердің анатомиясы". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 5. Александр Панчин "қара өнерден қорғау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 6. Ася Казанцева " интернетте біреу қателеседі! Даулы мәселелерді ғылыми зерттеу". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 7. Даниэль Канеман "баяу ойлан, тез шеш" баспасы: Альпина.Балалар, 2022.
- Бұл тапсырма идеяларды, бастамашылықты және интроспекция қабілетін тез қалыптастыру дағдысын қажет етеді.

8. Әр минут сайын бөренеден бір метрлік бөлік кесіледі. Ұзындығы 6 метр болатын бөрене неше минут ішінде кесіледі?

- A) жауап: бөрене 10 минут ішінде кесіледі
- B) жауап: бөрене 15 минут ішінде кесіледі
- C) жауап: бөрене 20 минут ішінде кесіледі
- D) жауап: бөрене 30 минут ішінде кесіледі
- E) жауап: бөрене 40 минут ішінде кесіледі

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
 2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
 3. Бон Аннемар. "Жалған. Үгіт-насихат, жалған жаңалықтар және қастандық теориялары туралы білуге болатын барлық нәрсе".
 4. Никита Непряхин "қате түсініктердің анатомиясы". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 5. Александр Панчин "қара өнерден қорғау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 6. Ася Казанцева " интернетте біреу қателеседі! Даулы мәселелерді ғылыми зерттеу". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 7. Даниэль Канеман "баяу ойлан, тез шеш" баспасы: Альпина.Балалар, 2022.
- Бұл тапсырма тиімді шешімдерді таба білуді және дәлелдерге сүйене отырып, нақты дәлелдерді жалған дәлелдерден ажырата білуді талап етеді.

9. Қайсысы ауыр: килограмм шайнек немесе килограмм шар?

- A) жауап: олардың арасында тең салмақ бар
- B) жауап: килограмм шайнек ауыр
- C) жауап: бір килограмм шардан ауыр
- D) жауап: алдымен тең салмақ болады, бірақ біртіндеп, шарлардың көлемі үлкен болғандықтан, оларға үлкен архимедтік күш әсер етеді-олармен таразы жоғары болады.
- E) жауап: алдымен салмағы бірдей болады, бірақ олардың массасы әртүрлі, сондықтан шайнектер біртіндеп басылады (Архимед Күшін ескере отырып).

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
 2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
 3. Бон Аннемар. "Жалған. Үгіт-насихат, жалған жаңалықтар және қастандық теориялары туралы білуге болатын барлық нәрсе".
 4. Никита Непряхин "қате түсініктердің анатомиясы". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 5. Александр Панчин "қара өнерден қорғау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 6. Ася Казанцева " интернетте біреу қателеседі! Даулы мәселелерді ғылыми зерттеу". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 7. Даниэль Канеман "баяу ойлан, тез шеш" баспасы: Альпина.Балалар, 2022.
- Бұл тапсырма дәлелді фактілермен және тапсырмаға жүйелі, дәйекті көзқараспен негізделген тұжырымды қажет етеді.

10. Санау! Автобус жүрді. Онда 5 адам отырды. Аялдамаға 6 адам кірді. Келесі 4 адам шығып, 2 адам кірді, келесі 3 адам шығып, 4 адам кірді, келесі ешкім шықпады, бірақ 8 адам келді, келесі 6 адам шығып, 1, келесі 5, 4 кірді. Қанша аялдама болды?

- A) 8
- B) 9
- C) 7
- D) 6
- E) 5

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Бон Аннемар. "Жалған. Үгіт-насихат, жалған жаңалықтар және қастандық теориялары туралы білуге болатын барлық нәрсе".
4. Никита Непряхин "қате түсініктердің анатомиясы". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
5. Александр Панчин "қара өнерден қорғау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
6. Ася Казанцева " интернетте біреу қателеседі! Даулы мәселелерді ғылыми зерттеу". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
7. Даниэль Канеман "баяу ойлан, тез шеш" баспасы: Альпина. Балалар, 2022.

Бұл тапсырма тез шешім қабылдау, жағдайды тұтастай көру, үнемі қайта қарау, дәйекті түрде әрекет ету және негізделген қорытынды жасау қабілетін талап етеді.

11. Сізде 5 таяқша бар деп елестетіп көріңіз. Егер сіз олардың екеуін екіге бөлсеңіз, қанша таяқша болады?

- А) жеті таяқша.
- В) үш таяқша.
- С) бес таяқша.
- Д) он таяқша.
- Е) он бір таяқша.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
4. Бон Аннемар. "Жалған. Үгіт-насихат, жалған жаңалықтар және қастандық теориялары туралы білуге болатын барлық нәрсе".

5. Никита Непряхин "қате түсініктердің анатомиясы". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
6. Александр Панчин "қара өнерден қорғау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
7. Ася Казанцева " интернетте біреу қателеседі! Даулы мәселелерді ғылыми зерттеу". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
8. Даниэль Канеман "баяу ойлан, тез шеш" баспасы: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма перспективаны көре білуді, оларға жетудің оңтайлы жолдарын дамытуды және нақты, ерекше, тәуелсіз ойлауды қажет етеді.

12. Бір отбасында екі апаның әрқайсысының үш ағасы бар. Отбасында қанша бала бар? Егер әр әпкеде үш ағайынды болса, онда отбасында қанша ұл бар?

- A) Жауап: 5 бала: үш ұл және екі қыз.
- B) Жауап: 8 бала: алты ұл және екі қыз.
- C) жауап: 6 бала: үш ұл және үш қыз.
- D) Жауап: 7 бала: үш ұл және төрт қыз.
- E) Жауап: 9 бала: бес ұл және төрт қыз.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма перспективаны көре білуді, нақты міндеттер қоюды, оларға жетудің оңтайлы жолдарын эзірлеуді және нақты, ерекше, тәуелсіз ойлауды қажет етеді.

13. Дүкенге 4 бала барды: Дима, Коля, Никита және Андрей, дүкенге барар жолда олар 4000 теңге тапты. Никита дүкенге жалғыз барса, қанша ақша табар еді?

А) жауап: 4000 теңге.

В) жауап: 2000 теңге.

С) жауап: 16000 теңге.

Д) жауап: 12000 теңге.

Е) жауап: 1000 теңге.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма фактілерді салыстыру, перспективаны көру және нақты міндеттер қою дағдыларын қажет етеді.

14. Бір күндік жәндіктер қанша уақыт өмір сүреді?

А) жауап: 1 күн

В) жауап: 1 ай

С) жауап: 1 жыл

Д) жауап: 1 апта

Е) Жауап: 10 жыл

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма фактілерді салыстыру, перспективаны көру және нақты міндеттер қою дағдыларын қажет етеді.

15. Аулада тауықтар мен қойлар болды. Олардың 3 басы және 8 аяғы бар. Қанша тауық және қанша қой болды?

- А) Жауап: 2 тауық және 1 қой.
- В) Жауап: 3 тауық және 2 қой.
- С) Жауап: 2 тауық және 2 қой.
- Д) Жауап: 3 тауық және 3 қой.
- Е) жауап: 1 тауық және 2 қой.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма перспективаны көре білуді, оларға жетудің оңтайлы жолдарын дамытуды және нақты, ерекше, тәуелсіз ойлауды қажет етеді.

16. Менің әкем 31 жаста болғанда, мен 8 жаста едім, ал қазір әкем менен екі есе үлкен. Мен қазір неше жастамын?

A) жауап: 23, Әкеге 46.

B) Жауап: 16, Әкеге 40.

C) Жауап: 18, Әкеге 42.

D) Жауап: 20, Әкеге 40.

E) жауап: 22, Әкеге 44.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма талап етедібұл тапсырма тез шешім қабылдау, жағдайды тұтастай көру, үнемі қайта қарау, дәйекті түрде әрекет ету және негізделген қорытынды жасау қабілетін талап етеді.

17. Ағасы 14 жаста, ал әпкесі 10 жаста. Әпкесі қазір қанша жаста болса, ағасы қанша жаста болады?

A) Жауап: 18 жыл.

B) Жауап: 16 жыл.

C) Жауап: 20 жыл.

D) жауап: 22 жыл.

E) Жауап: 21 жыл.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

18. Ең жылдам жәндік қандай?

А) жауап: жылқы қоңызы

В) Жауап: Тарақан

С) Жауап: Ұлу

Д) Жауап: Құмырсқалар

Е) Жауап: Қырықаяқ

Дұрыс жауап: А

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пащенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма тиімді, шығармашылық және нәтижелі ойлауды, мәселені шешудің оңтайлы жолдарын таба білуді талап етеді.

19. Шашыраңқы бала үйден шығып, досы Эндрюге барды. Ол жарты жолдан өтіп, демалуға отырғанда, ол үйде кітапты ұмытып кеткенін есіне алды. Бала үйге оралып, кітапты алып, Эндрюге қайта барды. Ол Эндрюдің үйіне келгенде, ол сәл демалуға отыратын жерде сөмкені ұмытып кеткенін есіне алды. Бала сөмкеге оралып, қайтадан досына баруға мәжбүр болды. Ол Эндрюге келгенде, ол екі шақырымның орнына әлдеқайда көп жүргенін түсінді. Бала неше шақырым жүрді?

- A) жауап: 6 км.
- B) Жауап: 2 км.
- C) жауап: 4 км.
- D) Жауап: 7 км.
- E) Жауап: 8 км.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пащенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма тиімді, шығармашылық және нәтижелі ойлауды, мәселені шешудің оңтайлы жолдарын таба білуді талап етеді.

20. Екі ана, Екі қыз және әжесі мен немересі. Барлығы қанша?

A) Жауап: 3

B) Жауап: 6

C) Жауап: 4

D) Жауап: 5

E) Жауап: 7

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма мәселені шешудің оңтайлы жолдарын таба білуді талап етеді.

21. Бөренені 2 бөлікке кесу үшін жұмыс үшін 1000 теңге төлеу керек. Бөренені 4 бөлікке кесу қанша тұрады?

A) жауап: 3000 теңге.

B) жауап: 4000 теңге.

C) жауап: 2000 теңге.

D) жауап: 1000 теңге.

E) жауап: 5000 теңге.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма заттарға сыни көзқараспен қарауды, проблеманы және перспективаларды көре білуді, нақты міндеттер қоюды, оларға жетудің оңтайлы жолдарын әзірлеуді талап етеді.

22. Терезеде 8 жасыл қызанақ болды. Үш күннен кейін олар қызарып кетті. Қанша жасыл қызанақ қалды?

A) 0

B) 8

- C) 16
- D) 4
- E) 2

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма заттарға сыни көзқараспен қарауды, проблеманы және перспективаларды көре білуді, нақты міндеттер қоюды, оларға жетудің оңтайлы жолдарын әзірлеуді талап етеді.

23. Екі суретші екі бөлмені екі сағат ішінде бояй алады. Алты сағат ішінде 18 бөлмені бояу үшін қанша суретші қажет?

- A) 6
- B) 24
- C) 8
- D) 18
- E) 12

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма заңдылықтарды көре білуді, кез-келген жаңа ақпаратқа мұқият қарауды, әр тапсырмаға жүйелі, дәйекті және ұйымдасқан түрде жақындауды талап етеді.

24. Ваня Сережа мен Сашадан үлкен. Сережа мен Саша Петиден үлкен. Ұлдардың қайсысы бәрінен кіші?

- А) Петя
- В) Саша
- С) Сережа
- Д) Ваня
- Е) Коля

Дұрыс жауап: А

Оқулықтар:

6. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

7. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

1. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

2. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

3. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма заңдылықтарды көре білуді, кез-келген жаңа ақпаратқа мұқият қарауды, әр тапсырмаға жүйелі, дәйекті және ұйымдасқан түрде жақындауды талап етеді.

25. Пәтерде иттер мен мысықтар тұрады. Барлық жануарлардың тек біреуі ит емес, ал бір үй жануарынан басқасының бәрі мысық. Мысықтар мен иттердің барлығы қанша?

А) бір ит және бір мысық

В) үш ит және бір мысық

С) бір ит және үш мысық

Д) төрт ит және көптеген мысықтар

Е) екі ит және екі мысық

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пащенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма ақпаратты сауатты таңдауды, не болып жатқанын сыни тұрғыдан бағалай білуді, пайымдаудың тереңдігін жоғалтпауды және ұтымды болуды талап етеді,

26. Маша мен Ванидің әрқайсысында 9 кәмпит бар. Маша 4 кәмпит жеді. Ваня да солай жасады. Ваниде қанша лолipop қалды?

A) 5

B) 2

C) 0

D) 1

E) 3

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пащенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма мәселені әртүрлі позициялардан талдай білуді және тек бейінді салада сарапшы болуды талап етеді.

27. Егер сіз жарысқа қатысып, үшінші орында тұрған адамды айналып өтсеңіз, онда сіз қандай орынға ие боласыз?

- A) Үшінші
- B) Бірінші
- C) Екінші
- D) Төртінші
- E) Бесінші

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма ақпаратты сауатты таңдауды, не болып жатқанын сыни тұрғыдан бағалай білуді, пайымдаудың тереңдігін жоғалтпауды және ұтымды болуды талап етеді.

28.100-ден 2-ні қанша рет шегеруге болады?

- A) 1 рет, $100-2=98$. Кейінгі шегерімдер енді 100-ден болмайды.
- B) 10
- C) 100

- D) 0
- E) 25
- F) 50

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма ақпаратты мұқият тексеруді, логикалық есептерді өз бетінше шешуді талап етеді.

29. Фермада екі жылқы, бір қоян, бір күшік, бір мысық, шошқа мен шошқа, сиыр мен бұзау, күркетауық пен қаз болды. Иесі итпен келді. Фермада қанша аяқ болды?

- A) Екі
- B) 44
- C) 46
- D) 34
- E) 26

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма фактілерді салыстыру, ақпаратты сауатты таңдау, болып жатқан оқиғаларды сыни тұрғыдан бағалау және ұтымды болу дағдыларын қажет етеді.

30. Бұл тізімде кім артық? Майшабақ, кит, акула, тунец, треска.

A) Кит

B) Майшабақ

C) Акула

D) Тунец

E) Треска

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма фактілерді салыстыру, ақпаратты сауатты таңдау, болып жатқан оқиғаларды сыни тұрғыдан бағалау дағдыларын қажет етеді

Педагогика және психология ТҮСІНІК ХАТ

Мұғалімнің маңызды міндеттерінің бірі - жеке ерекшеліктері бар әр түрлі жастағы балалармен қарым-қатынасты ұйымдастыру. Белгілі бір жағдайда дұрыс әрекет ету үшін мұғалім педагогика мен психология туралы мұқият білімге ие болуы керек, баланың жеке басын құрметтеуге негізделген коммуникативті дағдыларды, педагогикалық

әдептілікті игеруі керек. Балаларға әсер ету тәсілдерін дұрыс таңдау білім беру мекемесі қызметкерінің жағдайды белсенді талдау қабілетіне байланысты. Бұл дағдылар колледжде оқу кезеңінде қалыптасады. Егер алынған теориялық білім практикалық оқу мәселелерін шешумен байланысты болса, Оқу материалы неғұрлым өнімді болады. Педагогикалық мәселелерді дұрыс шешу үшін белгілі бір құбылыстың себептерін білу және ескеру қажет. Балалар тек сыртқы түрімен ғана емес, мінез - құлқымен де ерекшеленеді. Балалар мұғалімдерге әр түрлі қарайды. Жеке айырмашылықтарға қарамастан, жас шамасы бірдей балаларды көп нәрсе біріктіреді. Ұсынылған жағдайлар білім алушыларға әр баланың неліктен қайталанбас даралығын және жас құрамы шамалас балаларды ортақ нәрсе біріктіретінін түсінуге көмектеседі. Ұсынылған материал тек байқау ғана емес, сонымен қатар талдауға, мектеп жасына дейінгі балалар мен кіші мектеп оқушыларын тәрбиелеудің күрделі үдерісінің әртүрлілігі мен бірлігін түсінуге көмектеседі. Педагогикалық мәселелерді шешуде жеке және ұжымдық жұмыс формасын қолдануға болады. Теориялық ережелерді білуге және практикалық тәжірибені қолдануға негізделген жауаптарды талап ете отырып, мүмкіндігінше көп білім алушыларға сөйлеуді ұсыну маңызды.

Педагогикалық жағдаят - бұл мұғалімнің күнделікті жұмысында кездесетін және шешуді қажет ететін педагогикалық міндеттерді тудырған педагогикалық практиканың нақты фактісі. Кейбір педагогикалық жағдайлар (тұрақты) жиі кездеседі, олар оқушылардың іс – әрекеттерін талдау барысында педагогикалық міндеттерді тез тұжырымдауға, оларды шешуге және сол арқылы педагогикалық жағдайларды шешуге мүмкіндік береді. Басқа педагогикалық жағдаяттар қалыптан тыс, сирек кездеседі, және оларды шешу үшін ұзақ уақытты қажет, кейде мүлдем шешілмеуі мүмкін.

Педагогикалық жағдаяттың кәсіби шешімі жағдайды талдау кезінде мұғалім саналы түрде ережелер мен талаптардың белгілі бір жүйесіне сүйенетіндігімен сипатталады. Ол педагогикалық ғылым мен практиканың "арсеналынан" нақты жағдайларға қатысты осы мәселені шешудің тиімді құралдарын мақсатты түрде тандайды. Сонымен бірге мұғалім өзінің іс-әрекеті мен қызмет тәртібін жоспарлайды. Атқарылған жұмыстың соңында ол психологиялық ғылым тұрғысынан адамда болған өзгерістер туралы деректерді талдайды. Педагогикалық тапсырмаларды кәсіби шешу үшін білім беру және бала тәрбиесі саласындағы жұмыстың ерекшеліктерін игере отырып, арнайы дайындалу қажет. Педагогикалық тапсырмаларды шешу барысында кәсіби тәжірибе мен шеберлік қолданылады. Кәсіби мұғалім үшін келесі мәселелер маңызды — проблемалық сабақты қалай өткізу керек, жаңа білім беру бағдарламасын қалай әзірлеу немесе жетілдіру керек, сабақта оқушылардың топтық, ұжымдық және жеке жұмысын қалай үйлестіру керек, сабақ барысында шығармашылық қабілеттерін дамытуды қалай қамтамасыз ету керек, оқу пәніне қызығушылықты қалай ынталандыру керек. Іс жүзінде педагогикалық қызмет нақты жағдайда жүзеге асырылады. Педагогикалық тапсырмаларды шешілетін жағдайлар «педагогикалық жағдаяттар» деп аталады.

Педагогикалық жағдаяттардың мақсаты қайда және қалай қолданылатынына байланысты әр түрлі болуы мүмкін:

1. Оқытуда:

Кәсіби құзыреттілікті дамыту: педагогикалық жағдаяттар болашақ мұғалімдерге жағдайды талдау, шешім қабылдау, педагогикалық әдістер мен тәсілдерді таңдау дағдыларын дамытуға көмектеседі.

Білім мен дағдыларды тексеру: педагогикалық жағдаяттар білім алушылардың педагогика бойынша білімін бағалау үшін тесттер мен емтихандарда жиі қолданылады.

Рефлексия жаттығулары: педагогикалық жағдаяттарды талдау студенттерді өз әрекеттері мен олардың салдары туралы ойлануға ынталандырады.

2. Практикалық жұмыста:

Мәселелерді шешу: педагогикалық жағдаяттар мұғалімдерге оқыту мен тәрбиелеу процесінде туындайтын нақты мәселелерді тануға және шешуге көмектеседі.

Оқыту сапасын жақсарту: педагогикалық жағдаяттарды талдай отырып, мұғалімдер өздерінің педагогикалық практикасын жетілдіре алады, оқушылармен жұмыс істеудің тиімді әдістерін таңдай алады.

Педагогикалық ойлауды дамыту: педагогикалық жағдаяттар мұғалімдердің проблемаларды талдау және шешу, ойластырылған шешімдер қабылдау, оқу процесіндегі өзгерістерге икемді жауап беру қабілетін дамытуға ықпал етеді.

3. Ғылыми зерттеулерде: Педагогикалық процестерді зерттеу: педагогикалық жағдаяттарды әртүрлі педагогикалық әдістер мен әдістердің тиімділігін зерттеу үшін пайдалануға болады. Жаңа педагогикалық әдістерді әзірлеу: педагогикалық жағдаяттарды талдау оқыту мен тәрбиелеудің жаңа тәсілдерін жасауға негіз бола алады.

Педагогикалық жағдаяттардың негізгі сипаттамалары:

Нақтылық: жағдаяттардың нақты орны мен шығу уақыты, белгілі бір қатысушылар және нақты проблема бар.

Динамизм: жағдай уақыт өте келе дамиды және мұғалім өзгерістерге және болжауға болмайтындығына дайын болуы керек

Көп факторлы: жағдаятқа көптеген факторлар кіреді: оқушылардың жасы, олардың мінезі, білім деңгейі, сыныптағы қарым-қатынас ерекшеліктері, оқу контексті.

Түсініксіздік: көбінесе педагогикалық жағдаятта бір "дұрыс" шешім болмайды. Мұғалім әр түрлі көзқарастар мен олардың іс-әрекеттерінің ықтимал салдарын ескере отырып, оң және теріс жақтарын өлшеуі керек.

Педагогикалық жағдаят, әсіресе егер олар болашақ мұғалімдерді оқытуда қолданылса, бірқатар маңызды кәсіби қасиеттердің қалыптасуына ықпал етеді:

1. Аналитикалық дағдылар:

Жүйелеу қабілеті: мұғалім жағдаятты құрамдас бөліктерге бөліп, оның негізгі элементтерін анықтап, себеп-салдарлық байланыстар орната білуі керек.

Сыни тұрғыдан ойлау: жағдаятты әртүрлі көзқарастардан талдай білу, қайшылықтар мен сәйкессіздіктерді анықтай білу маңызды.

Болжау: мұғалім өз әрекеттерінің ықтимал салдарын болжай білуі және ең тиімді шешімді тандай білуі керек.

2. Қарым-қатынас дағдылары:

Эмпатия: оқушылардың эмоциялары мен сезімдерін түсіну және оларға нәзік жауап беру, сенімді қарым-қатынас құру қабілеті.

Диалог құра білу: мұғалім оқушылармен сындарлы диалог құра білуі, сұрақтар қоя білуі, тыңдай білуі және сұрақтарға жауап бере білуі керек.

Ойды білдірудің айқындылығы мен нақтылығы: өз ойларын нақты және қол жетімді түрде тұжырымдай білу және ақпаратты түсіндіре білу.

3. Шығармашылық және икемділік:

Стандартты емес шешімдерді іздеу: педагогикалық жағдаяттар көбінесе мұғалімнен стандартты емес шешімдер мен шығармашылық көзқарасты талап етеді.

Өзгерістерге бейімделу қабілеті: педагогикалық жағдаяттар динамикалық және болжау мүмкін емес. Мұғалім өзгерістерге дайын болуы керек және жаңа жағдайларға икемді жауап беруі керек.

4. Жауапкершілік және этика:

Жауапкершілікті түсіну: мұғалім оның іс-әрекеті оқушылардың өмірі мен дамуына әсер ететінін түсініп, шешімдері үшін жауап беруі керек.

Принциптілік: мұғалім этикалық принциптерді басшылыққа алып, сыныпта әділ және қауіпсіз атмосфера құруға ұмтылуы керек.

5. Өзіне деген сенімділік:

Позитивті көзқарас: мұғалім өз күшіне сеніп, күрделі мәселелерді шешуге дайын болуы керек.

Өзін-өзі сынау қабілеті: мұғалім өз іс-әрекеттерін талдай білуі керек және олардан сабақ алу үшін қателіктерді анықтай алуы керек.

Педагогикалық жағдаяттар жеке қасиеттерді үйрету құралы ғана емес екенін ескеру маңызды. Олар оқушылармен сәтті және тиімді қарым-қатынас жасай алатын тұтас педагогикалық тұлғаны қалыптастырады.

Қабылдау сынақтарының тест сұрақтары

Педагогикалық жағдаяттар

1. 5 жасар бала гиперактивті. Ол сабырлы іс-әрекеттермен айналыса алмайды, сабақта тыныш отырмайды, шу шығарады, басқа балаларды алаңдатады. Тәрбиеші мұндай жағдайда не істеу керек?

- A) Тапсырманы орындаудың міндетті шарты ретінде баланың ұтқырлығын пайдалану
- B) Баланың ата-анасына психологпен кеңесуді ұсыну
- C) Баланы бөлменің алыс бұрышындағы орындыққа отырғызу арқылы жазалау

2. Жақында балабақшаның орта тобына Нұрлан (4 жасар) қабылданды. Бұған дейін ол балабақшаға бармаған. Көлікпен ойнап болған соң, ол оны бөлменің ортасында қалдырды. Мұндай жағдайда тәрбиеші қалай әрекет етуі керек?

- A) Мейірімді интонациямен көлікті керек жерге, яғни ойыншықты орнына апаруды ұсыну
- B) Баланы ұрып-соғу және көлікті орнына қоюды талап ету
- C) Балаға барлық балалардың ойнаған ойыншықтарын жинауды ұсыну

3. 4-ші сынып, сабақта мұғалім қызды тақтаға шақырды. Қыз шықты, ал оның киімінде бірдеңе дұрыс емес. Мұны қыздың өзінен басқа барлығы байқады. Сыныптағы кейбіреулер күле бастады. Мұғалім не істеуі керек?

- A) Сыныпта күлкіні тоқтау, балаларға бұл кез келген адамда болуы мүмкін екенін түсіндіру және бұл жерде қорқынышты немесе күлкілі ештеңе жоқ екенін айту
- B) Өмірдің ұқсас жағдайын және басқалардың қалай әрекет еткені туралы айту
- C) Қызға киімді ретке келтіруді ұсыну.

4. Оқушы өзінің оқу үлгеріміне көңілі толмай, өзінің қабілетіне және материалды дұрыс түсініп, игере алатынына күмәнданады да, мұғалімге: «Сіз қалай ойлайсыз, бір күндері менің жақсы оқып кетуім мүмкін бе және сыныптағы басқа балалардан қалып кетпеймін ба?» деп сұрақ қояды. Бұған мұғалім не деп жауап беруі керек?

- A) Көп нәрсе екеуіміздің қалай жұмыс істейтінімізге байланысты
- B) Шынымды айтсам, күмәнданамын
- C) Ата-анасына баласының сенімсіздігі туралы шағым айту

5. Оқушы мұғалімге: «Сіз өткізетін екі сабаққа мен бармаймын, өйткені мен осы уақытта жастар ансамблінің концертіне барғым келеді (нұсқалар: достарымен серуендеу, көрермен ретінде спорттық жарыстарға қатысу, мектептен үзіліс жасау)». Оған қалай жауап беру керек?

А) Неліктен саған мектепке барудан гөрі концертке бару (достармен серуендеу, жарысқа қатысу) қызықтырақ екенін білгім келеді.

В) Осыдан жасап көр!

С) Сен сабақтарға немқұрайлықпен қарап жүрсін.

6. Сыныпқа кірген кезде мұғалімді көрген оқушы оған: «Сіз өте шаршаңқы және есеңсіреп тұрсыз», - дейді. Мұғалім бұған қалай жауап беруі керек?

А) Уайымдама, бұл біздің сабағымызға кедергі келтірмейді.

В) Менің ойымша, сенің тарапыңнан маған мұндай ескертулер жасау өте лайықты емес.

С) Мен туралы уайымдама, алдымен өзіңе қарап ал.

7. 1-сынып баласы үнемі дәптерге, қолдарына, партаға күрделі өрнектер салады. Ескертулерге жауап бермейді. Мұғалім не істеуі керек?

А) Мұғалім сабақтан кейін оқушымен ақырын сөйлесуі керек. Мүмкін оның өзі не істеп жатқанын байқамауы мүмкін, мүмкін оны бір нәрсе мазалайды.

В) Оқушының ата-анасына мәселені анықтау және түзету үшін мектеп психологына баруды ұсыну.

С) Оқушыға тәртіптік ықпал ету шараларын қолдану.

8. Оқушы өзіне шектен тыс сенімділік танытып, мұғалімге айтады: «Егер мен қаласам, мен жасай алмайтын ештеңе жоқ. Оның ішінде мен сіз оқытатын пәнді игерудің қажеті жоқ». Бұл үшін мұғалімнің іс-әрекеті қандай болуы керек?

А) Оған еш күмәнім жоқ, өйткені мен білемін, егер сен қаласаң, онда сенде барлығы ойдағыдай болады.

В) Сен өзің туралы тым жақсы ойлайды екенсің!

С) Шамадан тыс сенімділік іске зиянын тигізеді.

9. Мұғалімнің тиісті ескертуіне жауап ретінде оқушы оқу пәнін меңгеру үшін көп жұмыс істеудің қажеті жоқ екенін айтады: «Мені қабілетті адам деп санайды». Мұғалім бұған қалай жауап беруі керек?

А) Мұны оқудағы жетістіктерімен дәлелдеу керексің, жақсы нәтижеге жету үшін оқуға көбірек күш салу керек.

В) Бұл пікірге, қайдам, сен сәйкес келмейсің.

С) Көптеген адамдар өздерін өте қабілетті деп санайды, бірақ олардың барлығы бірдей емес.

10. 1-сынып оқушысы дәлізде шашы жайылған, көйлегі әр жаққа шығып, дәлізде жүріп келеді. Мұғалімнің реакциясы қандай болуы керек?

А) Өзін ретке келтіруін сұрау, өйткені оқушы ұқыпты және тартымды көрінуі керек.

В) Мұғалім оқушыны дәретханаға апарып, өзін тәртіпке келтіруге мәжбүр етуі керек.

С) Оқушыны кімге ұқсайтынын көрсету үшін айнаға апару керек.

11. Анасы жиі шағымданады, егер бала бір нәрсені ұнатпаса, ол бірден көзіне жас алып, қалағанына қыңырлықпен жетеді. Сабақта баланың осындай мінез-құлқын кездестіргенде қалай әрекет етесіз?

А) Балаға көңіл бөлемін, оны тыңдап және эмоцияларды білдірудің басқа жолдарын табуға көмектесемін (суреттер, ойындар, әңгіме арқылы).

В) Баламен мұндай мінез-құлыққа жол бермеу туралы байыпты сөйлесемін.

С) Баланы истерикалық мінез-құлқы үшін жазалаймын.

12. Кейбір оқушылар мектеп тазалаушысының жұмысына немқұрайлы қарайды, әдейі қоқыс тастайды және құрметтемейді. Бұл жағдайда мұғалімнің іс-әрекеті қандай болуы керек?

А) Оқушыларға кез келген жұмыс құрметтелетінін, сондықтан тазалықшыға құрметпен қарау керек екенін түсіндіру, өйткені ол оларға және мектептің тазалығына қамқорлық жасайды.

В) Жұмыс бағаланбаған кезде, олардың осы іс-әрекетті сезіну үшін шәкірттерді тазалаушының орнына тазалауға мәжбүрлеу.

С) Оқушылардың ата-аналарын директорға шақыру. Тәрбие мен шаралар қабылдаудағы кемшіліктер туралы әңгіме жүргізу.

Мүмкіндіктері:

13. 2-сыныптың «үздік оқушысының» партасы, партасының асты және партасының айналасы үнемі шашылып жатады. Үйдегі жағдайда осындай. Мұндай жағдайда ата-аналар мен мұғалімдер не істеуі керек?

А) Ата-аналарға оқушыны тазалыққа тарту, көмектесу және оны тәртіпке келтіру туралы кеңес беру.

В) Үзілісте қызды жұмыс орнын тазалауға мәжбүрлеу.

С) Бүкіл сыныпта қызды ұятқа қалдыру және оны тәртіпке ынталандыру үшін ескертулер жасау.

14. Сынып жетекшісінің ұялы телефонына оқушылар мен олардың ата - аналары жиі қоңырау шала бастағаннан кейін, мұғалім сабақтан кейін телефонды өшіруге шешім қабылдады, өйткені барлық мәселелер жұмыс уақытында шешілуі керек, ал сабақтан кейін бұл әркімнің жеке уақыты. Сіз бұл жағдайда қалай әрекет етер едіңіз?

А) Шұғыл қажеттілік жағдайында мұғалім әрқашан байланыста болуы керек. Бірақ ата-аналар мен оқушылар мұны теріс пайдаланбауы керек.

В) Мұғалім де адам және оның өз өмірі болуы керек. Барлық мәселелер мұғалімнің мектепте өткізетін уақытында шешілуі керек.

С) Мұғалім телефонды өшіруге немесе жеке уақытында қоңырауларға жауап бермеуге құқылы.

15. Оқушының ұялшақтығын біле отырып, мұғалім ескерту жасайды: «Қазір сұраймын. Дайындал. Міне, өзін жеке шеше алатын мәтін». Ол қызға оқуы керек мәтін бар карта береді. Оқушының ұялшақтықты жеңуге, ойларын жинауға уақыты бар. Мұғалім бұл тақырып бойынша көбісіне ынталандыру бағасын қойған, бірақ бұл оқушыда әлі баға жоқ. Қыз өте қозғыш, оған оқу оңай емес.

Мұғалім дұрыс әрекет жасады ма?

А) Мұғалім дұрыс жасады, өйткені оқушы тапсырмаға алдын-ала дайындала алады, ұят пен қысылуды жеңеді.

В) Мұғалім дұрыс жасамады. Барлық оқушыларға бірыңғай талаптар қойылуы керек. Қыз өз кешендерімен дербес күресуі керек.

С) Мұғалім нақты оқушыға назар аудармауы керек. Егер баланың өзін-өзі реттеуде проблемалары болса, ата-аналарға психологпен кеңесуге ұсыныс беру керек.

16. Сіз өзіңіздің сыныбыңызда балалар соғысушы топтарға бөлінгеніне назар аудардыңыз. Топтардың қарсыласуы барлық дерлік көрінеді және күрделі мәселеге айналу қаупі бар. Топ басшысы мен сынып белсендісі жағдайды жеңе алмайды. Дұшпандық тіпті сабақтарда да көрінеді. Сіздің әрекетіңіз?

А) Оқушылармен сөйлесу және жанжалдың себебін анықтау, ымыраға келу және мәселені шешу қажет.

В) Топтасу жетекшілерін мектептен шығару.

С) Учаскелік инспектормен кездесу өткізу.

17. Сіздің сыныптағы оқушы оны басқа сыныпқа ауыстыруын сұрайды, оны ешкім түсінбейді, бәрі ренжітеді және сізде. Сіздің әрекетіңіз.

А) Оқушының басқа сыныпқа ауысу себебін тыңдап, мәселені шешуге тырысу керек.

В) Оқушыны оның өтініші бойынша басқа сыныпқа ауыстыру керек.

С) Ата-аналарға баланы басқа мектепке ауыстыруды ұсыну керек.

18. 4-сынып оқушысы досымен сабақта үнемі алаңдап отырды. Мұғалім мұны байқап, жауап берген оқушының сөзін бөліп, оқушыдан дереу жауап беруді сұрады. Қыз шатастырмады, сабақтың материалын өте мұқият баяндады, жауапта қосымша әдебиеттерден алынған мәліметтерді қолданды. Бірақ мұғалім тек қатты ашуланып, оған «қанағаттанарлық» баға қойды, мұны қыздың сабақта сөйлескенімен түсіндірді. Мұғалімнің іс-әрекетін бағалаңыз.

А) Мұғалімге тек білім сапасы үшін баға қою керек. Болашақта мұндай жағдайларды болдырмау үшін қызға көбірек тапсырмалар беру керек, өйткені бала мұғалімнің бүкіл сыныпқа ұсынатын нәрселерін тез және оңай игереді.

В) Мұғалім дұрыс әрекет етті және сабақта сөйлескені үшін қызды жазалауы керек еді.

С) Мұғалім қызды сыныптан шығарып жіберуі керек еді.

19. Мұғалімнің жұмыс үстелінде әрқашан бірдеңе табу қиын, ал мұғалім оны шығармашылық тәртіпсіздік деп санайды. Мұғалім бұл туралы ескертулерге жауап бермейді. Оның іс-әрекеті дұрыс па?

А) Мұғалімдікі дұрыс емес, өйткені ол жұмыс орнындағы мұндай тәртіпсіздік қалыпты жағдай деп санайтын балаларға жаман үлгі көрсетеді.

В) Мұғалімдікі дұрыс емес, өйткені оған мұндай тәртіпсіздіктен бірдеңе табу қиын.

С) Мұғалімдікі дұрыс, өйткені бұл оның жұмыс үстелі және ол оған өте ыңғайлы.

20. Сыныпта ешкімге қызық емес, тыныш, байқалмайтын, балалардың ешқайсысымен дос болуға ұмтылмайтын бала бар. Сырттан қарағанда, бұл позиция оған өте қолайлы болып көрінуі мүмкін. Мұғалім оны жалғыз қалдыруы керек пе немесе?

A) Оған жақсы жағынан ашылатын жағдай жасау керек.

B) Оны басқа сыныпқа ауыстыру керек.

C) Мұғалім балалар арасындағы қарым-қатынасқа араласпауы керек.

21. Оқушы үнемі үй тапсырмасын орындамай келеді. Мұғалім оған күнделік пен журналға үнемі екі қояды. Бірде мұғалім: «Сәкен, журналда сенде барлығы екі, ал бүгін саған тағы екі деген баға қоямын, үй тапсырмасын орындағанға дейін солай болады», - деді. Оқушы оған: «Ал, қойыңыз!» – деді. Мұғалім қандай шешім қабылдауы керек?

A) Оқушыны сабақтан кейін қалдыру және оқушының мінез-құлқының себебін анықтау керек.

B) Екі деген бағаны қоюды жалғастыру.

C) Үй тапсырмасының орындалуын бақылау үшін ата-аналармен сөйлесу керек.

22. Бір баламен сыныптағы барлық оқушылар бір партада отырудан бас тартады, егер оқушыларды мәжбүрлі түрде бір партаға отырғызса, олар оны жақтырмай, ол баламен отырғысы келмей түрлерін бұзып отырады. Мұндай жағдайда мұғалім не істеуі керек?

A) Балалармен әңгіме жүргізіп, оларға бір-бірімізге төзімділік танытуымыз керек екенін түсіндіру қажет.

B) Мұғалім оқушылар арасындағы қарым-қатынасқа араласпауы керек.

C) Барлығы немқұрайлылықпен қарайтын оқушыны басқа сыныпқа ауыстыру керек.

23. Сабақтан кейін бірінші сынып оқушысы мұғалімге қатты ұялып келіп; Мұғалім, өтініш маған Айнұрдың телефон нөмірін беріңізші, - дейді.

- Димаш, саған не үшін керек?

Көзін төмен қаратып, бала сыныптасын қатты ұнататынын мойындайды және онымен мектепте сөйлесуге батылы бармайтындығын айтады. Мүмкін телефон арқылы жүзеге асар? - дейді. – Мұғалім мұндай жағдайда істеу керек?

A) Келесі сабақтан бастап бұл баланы ол ұнататын қызбен кез-келген сылтаумен отырғызу керек (мысалы, ол соңғы партадан жақсы көрмейді деп, егер қыз алдыңғы қатарда отырса).

В) Балаға сізде оның телефоны жоқ екенін айту, бірақ балаға көмектесуге тырысамын деп айту керек.

С) Тәрбиелік әңгіме жүргізу, мұғалімнен нөмір сұраудан ұялуы керек екенін түсіндіру.

24. Сыныпта әлсіз бала бар, ал балалар физикалық және психологиялық тұрғыдан дамымаған баланы мазақ ету мүмкіндігін жіберіп алмайды. Мұғалім оны тақтаға шақырғанда, ол бәрі оның жауабына күледі деп қорқып, жауап беруге уялып, қысылып тұрады. Мұғалім тек күрсініп, оған «қанағаттанарлықсыз» деген баға қояды. Бұл жағдайда мұғалім қалай әрекет етуі керек?

А) Көбінесе ол оқушыны әр түрлі балалармен жұптасып партаға отырғызу керек, сонда олар шеттетілген оқушымен жақсы танысып араласады.

В) Бұл оқушыны басқа сыныпқа ауыстыру қажет.

С) Ештеңе болмағандай, сабақты жалғастыру керек.

25. Сабақта соңғы қатардан оқушылар бір-біріне жазбаны беріп отырады. Оқушылар оны үнсіз оқиды, төбеге қарап, күледі, содан кейін олар жазбаны мұғалімнен жасырмай әрі қарай жібереді. Мұғалім жазбаны көреді, оны алып қояды, жазбаны ашса «*төбеге қара*» деген жазуды көреді. Мұғалім төбеге қарайды, осы уақытта бүкіл сынып күледі. Бұл жағдайда мұғалім қалай әрекет етуі керек?

А) Мұғалім жауап ретінде оқушылармен әзілдесіп бірге күле алады. Бұл балалар мен мұғалім арасындағы қарым-қатынасты нығайтады.

В) Сабаққа кедергі келтіргендер оқушылардың ата-аналарын мектепке шақырады.

С) Бұл идеяның бастамашысы кім екенін анықтайды және ол оқушыға жаман баға қояды.

26. Қазақ тілі бойынша кезекті диктанттан кейін бір оқушы қателерді тексеру үшін екіншісінен дәптер сұрады. Оқушы мұғалімнің диктантта екі оқушы да бірдей қателіктер жібергенін және бірінші оқушыға жоғары балл, ал оған төмен балл қойғанын көреді. Оқушы мұғалімге дәптерлермен келіп, бұл туралы сұрайды. Мұғалім басқа оқушының қателігінің маңыздылығын ескермегенімен келіседі және оған да төмен балл қояды. Мұғалім дұрыс әрекет жасады ма?

А) Мұғалім дұрыс жасады, адам өз қателігін мойындай алуы керек, мұғалім де қателесуі мүмкін.

В) Мұғалім дұрыс әрекет жасамады, ол бағаны түзетуі керек емес еді.

С) Мұғалім дұрыс әрекет жасамады, мұғалім балаларға өзінің қателігін көрсетуге жол бермеуі керек.

27. Оқушы үнемі баға қоятын кезде мұғаліммен бағаға таласып отырады. Бұл жағдайда мұғалім қалай әрекет етуі керек?

- A) Мұғалім оқушыға оның сабақты бағалау критерийлерін ұсынуы керек.
- B) Оқушыға оған бағынбағаны үшін ескерту жасау керек.
- C) Оқушының өзін-өзі реттеуінің жеткіліксіздігі туралы ата-анасымен әңгіме жүргізу керек.

28. Оқушы сабақта жауап береді. Ол материалды біледі, бірақ ол сабақты айтып жеткізе алмайды; оқушы өз жауабымен басқа оқушыларды күлдіреді. Оқушы өзіне риза болып сабақ айтуды жалғастыра береді. Оған «4» қойылғанда, ол не үшін екенін түсінбейді: ол сабақта жауап берді, мұғалім оған күлімсіреді, демек, оған жауап ұнады, - деп ойлайды. Мұғалім оның көптеген қателіктер жібергенін айтады. Қалған оқушылар оны қолдып, «5» қоюды өтінеді, бірақ мұғалім өз пікірінде қалды. Бала ренжіді. Неліктен бұл жағдай пайда болды, оны қалай түзетуге болады?

- A) Мұғалім оқушы жіберген қателіктерді атап, оларды айту керек, сонда мұғалім оқушыларда дұрыс емес пікір қалдырмайды.
- B) Мұғалім оқушыны тыныштандырып, бағалар тек формальдылық екенін, адамдардың өмірінде маңызды емес екенін түсіндіруі керек.
- C) Мұғалім оқушыға есеп беруге міндетті емес, ол оқу процесінің жалғыз жетекшісі болып есептеледі.

29. Тәжірибесі мол болған, құрметті ұстаз сыныпқа кіріп, тақтада өзінің карикатурасын көреді. Ол мәнерлі және күлкілі болып салынған. Сынып мұғалімнің реакциясын үнсіз күтеді. Мұғалім карикатураға қызығушылықпен қарап: «Өте жақсы салынғандықтан, өшіріп тастағаным үшін кешірім сұраймын. Суретші мына портретті үйде, қағазға салып, маған әкелсін. Мен дарынды карикатуристті бағалаймын». Мұндай жағдайда мұғалім не істеуі керек?

- A) Мұғалімнің бұл іс-әрекеті (өзін ұстауы) балаларға жағымды әсер етеді. Олар болашақта түрлі өмірлік жағдайларда дұрыс жауап беруді және басқа адамдардың еңбегі мен күш-жігерін құрметтеуді үйренеді.
- B) Мұғалім оқушының ата-анасын мектепке шақыру керек.
- C) Карикатура суретшісін тақтаға шығарып, оны ренжітетіндей және ұятқа қалдыратындай өзінің портретін салу керек.

30. Сурет мұғалімі оқушыларына екі сурет көрсетіп, қайсысы көбірек ұнайтынын айтуды өтінді. Он екі жасар Әлихан ұзақ ойланды. Мұғалім: «Уақытымыз аз. Сенің ақылың барғой, соны пайдалан» - дейді. Ұяттан қызарған баланы отырғызған мұғалім сыныптастарының достық күлкісімен сабақты жалғастырды. Мұғалімнің әрекетіне түсініктеме беріңіз.

А) Дана ұстаз шәкіртін кемсітуге жол бермей, сабақ барысын дұрыс бағытқа бағыттай отырып, шәкіртінің ерекшеліктерін біліп, ескеру жасады.

В) Мұғалім дұрыс жасады, ол Әлиханға уақыт аз екенін ескертті.

С) Осы оқушының мысалында енді барлық балалар мұғалімнің сұрағына тезірек жауап береді. Мұғалім тарапынан қорқынышты ештеңе болған жоқ.

31. Оқушы сабаққа жасырын диктофон алып келеді, өйткені оның анасы баласының бағаларын мұғалім төмендетіп жүргеніне сенімді. Мұғалім диктофон туралы кездейсоқ біледі. Мұғалімге қалай жауап беру керек?

А) Диктофонды өшіруді және алып тастауды сұрану керек. Сонымен қатар педагог әрқашан баланы қолдауын сезіну үшін анасымен сөйлесу керек.

В) Диктофонды алып қойып, баланың анасын мектепке шақыру.

С) Оқушының анасына түсініктеме беріңіз, қателіктер бойынша жұмысты қалай жақсы орындау керектігін көрсетіңіз.

32. Мұғалім оқушыға тапсырма береді, ал ол тапсырманы орындағысы келмейді және сонымен бірге: «Мен мұны істегім келмейді! - дейді». Мұғалімнің әрекеттері:

А) Мұғалім мұндай реакцияның себебін анықтап, оқушыны тыңдап, бұл тапсырманы орындау қажет екенін дәлелдеуге тырысуы керек.

В) Оқушыны тақтаға шақырып, тоқсанға нашар баға қоюмен қорқытады.

С) Күнделігіне екі қойып, ата-анасын шақыру керек.

33. Оқушы үзіліс кезінде дәлізде жүгіріп өтіп, мұғалімінен әділетсіз, қатал ескерту алды. Бала қатты ренжіді және сабақ барысында мұғалімнің тақырыпқа баланысты қойған сұрақтарына жауап беруден бас тартты. Сіздің ойыңызша, бұл жағдайда мұғалім өзін қалай ұстауы керек?

А) Сабақта мұғалім бұл жағдайға мән бермей, сабақты жалғастыру керек, бірақ сабақтан кейін оқушымен мектепте өзін қалай ұстау керектігі туралы достық түрде әңгімелесуі мүмкін.

В) Басқа оқушыларға да тиісті болу үшін сабақта бүкіл сыныпта оқушыға қайталап ескерту жасау керек.

С) Мұғалім оқушының ата-анасымен оның жағымсыз мінез-құлқы туралы әңгіме жүргізуі керек.

34. Оқушы мұғалімге бұл пән (математика) оның өмірінде пайдалы емес екенін және оны оқығысы келмейтінін айтады. Бұл жағдайда мұғалім қалай әрекет етуі керек?

А) Өмірден алынған мысалдарды қолдана отырып, оқушыға математиканың өмірде қажет екенін және онсыз, кем дегенде, ол жай ғана аттестат алмайтынын түсіндіру керек.

В) Оқушыны ұрысу керек, өйткені ол барлық пәндерді оқуға міндетті.

С) Ата-анасына шақырып, балаға дұрыс тәрбие беруі үшін шағымдану керек.

35. Қыз, 6 жаста. Үш жасынан бастап хореографиялық үйірмеге, 5 жасынан вокалды және театр студиясына барады. Сахнада жиі өнер көрсетеді, түрлі байқауларға қатысады. Кезекті қойылымның алдында ол: «Мен сахнада талай рет өнер көрсеткендіктен, спектакльде түлкінің рөлін сенен де жақсы ойнай аламын, бірақ сен ойнай алмайсың» деп басқа қыздарды төмендетуге тырысады. Қыздар оған мойынсұнбай, мұғалімнен келіп сұрайды. Бұл жағдайда мұғалім қалай әрекет етуі керек?

А) Көркем шығарма кейіпкерлерінің мінез-құлқының жағымсыз жақтарын талдап (мақтану, алдау, жолдастарын ренжіту және т.б.) қызбен әңгіме жүргізу, және басқа қыздар да осы рөлді ойнағысы келетінін түсіндіру. Бұл рөлді кезекпен ойнауды ұсыну.

В) Қызды қолдау керек, өйткені одан лайықты ешкімді көріп тұрған жоқ.

С) Ешкіммен кеңеспей, рөлдерді бөлесіз және бүкіл процесте шешуші және басты нәрсе сіз екеніңізді түсіндіресіз.

36. Бала, 7 жаста. Бала кезінен модельдеуге, сурет салуға, дизайнға қызығушылық танытады. Суретті жақсы салады, мүсіндейді, ерекше дизайн жасайды, қиялдайды. Мұғалімнің баланы өнер студиясына беру туралы ұсынысына ата-анасы баланың спортпен шұғылдануы керек деп шешіп, бас тартты. Бұл жағдайда мұғалім қалай әрекет етуі керек?

А) Ата-анаға қосымша білім алуды таңдағанда баланың пікірін ескеруді ұсыну, сонда бала оған ұсынылатын іс-әрекетке құмар болады, мотивацияға ие болуы керек екенін түсіндіру керек.

В) Ата-аналарға баланы қай үйірмеге беру керектігін өздері шешсін.

С) Ата-анаға демалыс күндері бүкіл отбасымен спортпен айналысуға кеңес беріңіз.

37. Орта топтағы балалар кешке серуендеуге жиналады. Рамазан мен Луизаның киім шкафтары жақын орналасқан, балалар ұрысып, бір-біріне кедергі жасайды. Жағдайды шешу үшін мұғалім балаларға ыңғайлы болу үшін орындықты жылжытып береді, бірақ балалар ұрысуды жалғастырып, бір-біріне кедергі жасайды. Бұл жағдайда мұғалім қалай әрекет етуі керек?

А) Рамазанға нағыз джентльмен ретінде қызға жол беруді ұсыну керек. Нағыз ер адамдар әрқашан осылай жасайды деп айту керек.

В) Балаларды серуендеуге шығармай, топта қалдыру керек.

С) Ата-аналарына шағымдану керек.

38. Жазда балалар ата-аналарын ойын алаңында қарсы алады. Омар мен Индира жүгіріп келе жатып бір-біріне соқтығысады. Индира жылап мұғалімге жақындап, Омардың ұрғанын айтады. Мұндай жағдайда мұғалім не істеуі керек?

А) Тыныштандырып, балалардың көңіліне қарап, ойындар кезінде қауіпсіздік ережелерін тағы бір рет еске түсіру керек.

В) Екеуін де жазалау керек және ата-анасының келуімен екеуіне шағымдану керек.

С) Бұл жағдайға мән бермеуі керек, балалар өз мәселелерін өздері шешуі тиіс.

39. Баланың есте сақтау қабілеті өте жақсы, сондықтан ол ақпаратты, өлеңдерді, әндерді оңай есте сақтай алады. Мереке кезінде бала өз рөлін ойнай отырып, сонымен қатар ол басқа балалардың рөлдерін ойнап, басқа балалар өз рөлін ойнауына кедергі келтіреді және мерекені бұзады. Мұндай жағдайда мұғалім не істеуі керек?

А) Балаға ерекше рөл беру керек, мысалы: суфлер. «Сенің міндетің: мереке барысында балалар өз сөздерін ұмытпауын қамтамасыз етуін қадағалап отыр. Егер бала ұмытып кетсе, сен оған көмектесесін».

В) Баланы басқаларға кедергі бермеу үшін қатты ұрысу керек.

С) Бұл баланы мерекеге қатысудан шеттетуге.

40. Сабақ барысында 4-сынып оқушысы мұғалімнің «отбасы ағашының» суретін салу тапсырмасына жауап ретінде: «Мен шіріген діңгектерді салуды білмеймін», - деді. Мұндай жағдайда мұғалім не істеуі керек?

А) Бала жағдайы төмен отбасынан болуы мүмкін. Баламен сөйлесіп, психологпен кеңескен жөн.

В) Егер бала «отбасы ағашын» салудан үзілді-кесілді бас тартса, сіз оған басқа ұқсас тапсырма ұсына аласыз.

С) Кәмелетке толмағандардың істері жөніндегі комиссиямен бірлесіп, профилактикалық әңгіме жүргізе отырып, отбасына рейд ұйымдастыру.

41. Қоңырау соғылды. Сіз сабақты бастадыңыз. Он минут өтті. Бір оқушы рұқсатсыз немесе кешірімсіз сыныпқа кіріп, партасына отырды. Сіздің әрекеттеріңіз?

А) Кешігу себебін анықтаймын.

В) Мен оны сабақтан қуып жіберемін.

С) Ескерту жасап, ата-аналарды шақырамын.

42. Сыныптағы баланың басқа оқушымен төбелесіп, сыныпта әбігерге түскенін көрдіңіз. Сіздің әрекеттеріңіз?

А) Әр оқушымен жеке сөйлесемін, төбелестің себебін біліп, татуластыруға тырысамын.

В) Өз мәселелерін өздері шешуге мүмкіндік беремін.

С) Мен ата-анамды мектепке шақырамын.

43. Мұғалім оқушыға тапсырма береді, ол орындаудан бас тартады. Сіздің әрекеттеріңіз?

А) Бас тарту себебін анықтап, нұсқа ретінде жеке тапсырма беру.

В) Оқушыны сыныптан шығару.

С) «Қанағаттанарлықсыз» деген баға.

44. Соңғы сабақты аяқтай отырып, мұғалім кезекшілердің қалуын сұрап, сыныпты (аудиторияны) жинауды сұрайды. Кезекшілер сабақтан кейін бірден (жаттығуға, өнер мектебіне және т.б.) бос емес деген сылтаумен бас тартады. Мұғалім талап қояды. Жанжал туындап жатыр. Не істеу керек?

А) Мұғалім кезекші персоналмен сөйлесіп, өз міндеттерін орындаудың маңыздылығын түсіндіреді және ымыраға келуді ұсынады, мысалы, тазалаудың басқа уақытын белгілеу немесе аз ғана кешігу туралы жаттықтырушымен келісу.

В) Мұғалім өз ұстанымын талап етеді және мектеп тәртібін бұзғаны үшін жазалаумен қорқытып, міндеттерін дереу орындауды талап етеді.

С) Мұғалім бұл уақытты сабақтан кейін қолы бос емес басқа оқушыларға жүктей отырып, кезекшілерді тазалаудан босатады.

45. Сіз сынып жетекшісісіз. Оқушылардың бірі сабаққа деген қызығушылығын жоғалтты. Күнделікте кейбір пәндер бойынша үлгерім төмендеген. Сіздің әрекеттеріңіз?

А) Оқушымен әңгімелесіп, үлгерімінің төмендеуінің себебін анықтаймын. Оқушыға білім алу қажеттілігін сезінуге көмектесемін, өз жетістіктері үшін жауапкершілікті дамытуға ықпал етемін, өзін-өзі оң бағалау арқылы оқушыға қолдау көрсетемін.

В) Ата-аналарға үлгермейтін пәндер бойынша репетитор жалдауды ұсынамын.

С) Мен ештеңе істемеймін, өзі қалағандай оқысын.

46. Мұғалімге оқушының сабақта өзін ұстауы ұнамайды: жігіт қыбырлап отыр, аяғы партаның астында созылып жатыр. Мұғалім ескерту жасап, оның тік отыруын сұрайды. Оқушы мұғалімнің өтінішін елемейді және сол қалпында қалады. Жанжал туындап жатыр. Қалған оқушылар оны дауласпауға, дұрыс отыруға көндіреді. Келесі кезекте мұғалім оқушыға оның тәрбиесіз, дөрекі, қыңыр жігіт екенін айтып, сөгіс айтады. Оқушы орнынан тұрып, сыныптан шығады. Мұғалім не істеу керек?

А) Мұғалім сабақтан кейін оқушымен жеке әңгіме жүргізіп, оның мінез-құлқының себебін анықтап, мінез-құлық ережелерін сақтаудың және оқушыларға және мұғалімге құрмет көрсетудің маңыздылығын түсіндіреді.

В) Мұғалім оқушының бағынбағаны үшін тәртіптік жаза қолданамын деп қорқыта отырып, дереу сыныпқа қайтып, сабақты дұрыс қалыпта жалғастыруды талап етеді.

С) Мұғалім оқушының мінез-құлқын елемейді, одан әрі жанжал болмас үшін сабақты жалғастырады.

47. Сіздің сыныбыңыздың оқушысы мектепке (дене шынықтыру сабағынан басқа) сабаққа киюге рұқсат етілмеген спорттық киіммен келді. Сіз не істейсіз?

А) Ерекше жағдай ретінде мен сізге бір күнге спорттық форма киюге рұқсат етемін, бірақ мектеп ережесіне сәйкес мұндай киім үлгісіне тыйым салынғанын ескертемін.

В) Мектеп тәртібінің бұзылуына байланысты мен оқушыны үйіне киім ауыстыруға жіберемін.

С) Мен оқушының киім үлгісіне мән бермеймін.

48. Сіз команданы 7, 8, 9 сынып оқушыларынан спорттық жарыстарға дайындадыңыз. Жаттығу кезінде сіз оларға командада жақсы жұмыс істейтінін және жүлделі орынға ие бола алатындығын айттыңыз. Бірақ сіздің командаңыз соңғы орынға шықты. Сіздің әрекеттеріңіз?

А) Жарыстарды талдап, талқылаймын және балалармен бірге жаттығу жоспарын құрамын.

В) жеңіліске себеп болған балаларды командадан шығарамын.

С) мен балаларды тыныштандырып, бастысы жеңіс емес, қатысу екенін айтамын.

49. Бесінші сынып оқушысы Ахмет өлеңдерді жақсы жаттамайды. Тақтаға шыққаннан кейін ол есеңгіреп, бір-екі сөз айтып тоқтады. Сіз оның ұялшақ екенін білесіз. Бұл жағдайда сіздің әрекеттеріңіз?

А) Ахметті тыңдай отырып, келесі жолы жақсырақ дайындалатынына мақтап, сенім білдіремін.

В) Барлық тапсырмалар толық орындалу керек, әйтпесе оқу үлгерімі төмендейтінін түсіндіремін.

С) Өлеңді үйрену үшін сабақтан кейін қалдырамын.

50. Мұғалім жаңа тақырыпты түсіндіреді. Оқушылар мұғалімді тыңдамай, алаңдап, шу шығарады. Мұндай жағдайда мұғалім не істеуі керек?

А) Пікір айтып, сабақты жалғастыру керек.

В) Сізді алаңдатпау керек.

С) Өз бетінше оқуға жаңа тақырып беру.

51. Оқушылар қазақ тілі сабағына еш дайындықсыз келді. Мұғалім өзін қалай ұстауы керек?

А) Оқушылардың дайындықсыз болуының себебін анықтау керек.

В) Директордың оқу ісі жөніндегі орынбасарына арыз жазу керек.

С) Өтілген тақырып бойынша тест жұмысын орындауға тапсырма беру.

52. Сабақта бірінші топтың оқушылары белсенді, көңілді, бірақ екі қыз ештеңеге қатыспайды, ештеңе істегісі келмейді. Жағдайға мұғалімнің реакциясы?

- A) Қыздарды белсенді талқылауға, содан кейін баға қоюға тарту.
- B) Оларды басқа топқа ауыстыру.
- C) Қызықты тәрбиелік іс-шараны ұйымдастыру және өткізу.

53. Сынып жетекшісінің ескертулерінен кейін жасөспірім есікті қатты жауып, сыныптан шығады. Мұндай жағдайда сынып жетекшісі өзін қалай ұстауы керек?

- A) келесі күні жасөспіріммен әңгімелесу, оған сынды есту әрқашан жағымды емес екенін, бірақ кейде пайдалы болуы мүмкін екенін, сындарлы ескертулер өсу мен дамуға мүмкіндік беретінін түсіндіру.
- B) жасөспірімге оның мінез-құлқы оқу үлгеріміне әсер етуі мүмкін екенін ескерту.
- C) ештеңе болмағандай көріну.

54. Мұғалім бір оқушының сабаққа жиі назар аудармайтынын және сабақ барысынан шектеліп, бір нәрсені ойлайтынын, қиялдайтынын байқайды. Мұғалім не істеуі керек?

- A) сабаққа деген немқұрайлылығын анықтау үшін оқушымен жеке сөйлесу.
- B) оқушының жағдайына назар аудармау.
- C) сыныптастарынан оқушының бұл мінез-құлқының себебі туралы сұрау.

55. Оқушы сыныптағы мінез-құлық ережелерін бұзды. Мұғалім оған: "күнделігіңді әкел!" Оқушы күнделігін үйде ұмытып кеткенін айтты. Бұл жағдайда мұғалімнің әрекеті?

- A) бүгін ерекше жағдай жасап жатырмыз деп айту, бірақ болашақта ол мұқият және жауапкершілікті сезінуі керек.
- B) күнделік емес, басын үйде қалдырған дұрыс деп айту.
- C) оқушының портфолиосын күнделікке тексеріңіз.

56. Бала жақсы оқиды, бірақ оның партасында әрдайым оқулықтардың жанында ойыншықтар, бояу беттері, сүйікті кітаптар болады. Ол бәрін бір уақытта жасайды: үйренеді және ойнайды. Мұғалім не істеуі керек?

- A) балаға күрделілігі жоғары тапсырмалар беру керек, оларды орындау одан жоғары назар аударуды талап етеді.
- B) ойыншықтарды, бояу беттерін, кітаптарды алып, баланы ұрысыңыз.

С) сабақ басталар алдында баланың портфелін бөгде заттардың бар-жоғын тексеруге міндетті.

57. Ұзартылған күн тобында баланың түскі асқа ақшасы жоқ болып шықты. Мектеп оқушысы анасының ақша беруді ұмытып кеткенін айтады. Бұл жағдайда не істеу керек?

А) Ата-анасына хабарласып, мән-жайды түсіндіріп, түскі асқа қарызға ақша алып, баланы тамақтандыруды ұсыну керек. Бала күннің жартысы аш бола алмайды.

В) Баланы асханаға басқа балалардан бөлек орналастырып, түскі ассыз кету.

С) Балаларды түскі аспен бөлісуге шақыру.

58. Бастауыш сынып оқушысы мұғалімнің ескертуіне кенеттен келесідей жауап береді: ол қолдарын сермеп, мұғаліммен төбелесе бастайды. Мұндай жағдайда мұғалім не істеуі керек?

А) Баладан алыстап, баланың назарын аудару үшін сабырлы дауыспен айтып, оған сыныптағы оқушылардың мінез-құлық ережелерін түсіндіріңіз.

В) дәл осылай жауап беріңіз.

С) Ата-аналарға психотерапевтпен кеңесу ұсынылады.

59. Оқушылардың бірі әрқашан үй тапсырмасын орындамайды. Мұғалім оның неге дайын емес екенін сұрағанда, ол жылап жіберді. Мұғалімнің әрекеті?

А) Оқушымен сырласып, себебін анықтау.

В) Оқушының достарымен сөйлесіп, себебін анықтау.

С) Оқушыға үй тапсырмасын орындауға көмектесу.

60. Сіздің сыныбыңыздағы баланың өмірге деген көзқарасы басқаша. Төбелеседі, жаман сөздер айтады, дөрекі, күш қолданады. Ол сіздің ескертулеріңізге жауап беріп, әкесінің үнемі осылай істеуін талап етеді. Сіздің әрекетіңіз?

А) Мен ата-анаммен сөйлесіп, жағдайды түзетуге тырысамын.

В) Басқа балалармен сөйлесіп, оны «жазалауды» сұраймын.

С) Мен мән бермеймін, оның өмірде өз ұстанымдары бар.

61. Өте жақсы оқитын оқушы қызға мұғалім нашар баға қойды. Оған басқа дайындығы жоқ сыныптастарына қолдау көрсету үшін жауап беруден бас тартқаны себеп болды. Оның ашулы әкесі мектепке келіп, өз наразылығын білдіріп, мұғалімнен осы ісі үшін түсініктеме талап етеді. Осы жағдайда мұғалімнің әрекеті?

- A) Мәселені шешуге тырысу. Қыздың әкесіне бұл баға оның жалпы үлгеріміне әсер етпейтінін түсіндіру.
- B) Қыздың әкесімен сөйлесуден бас тарту, оны директордың қатысуымен шешуді ұсыну.
- C) Әкесінің ашуын келтірмеу үшін қыздың бағасын түзету.

62. Сіз бастауыш сынып мұғалімісіз. Оқушылармен алғашқы кездесуді жоспарлаңыз.

- A) Оқушылардың қызығушылықтары мен жетістіктерін анықтау арқылы таныстыруды ұйымдастырамын.
- B) Бірінші кездесуге жоспар құрамын.
- C) Мен өз жетістіктерім туралы айтып беремін.

63. Сіздің оқушыңыз оқуға қызығушылық танытпайды және сабақ үстінде үнемі алаңдап, сабаққа зейін қоя алмайды. Сіздің әрекетіңіз?

- A) Оқуға қызығушылығын арттыратын технологиялар мен әдіс-тәсілдерді пайдалана отырып, жеке оқу жоспарын құрамын.
- B) Ата-аналарға баласына кітап оқуға көбірек уақыт бөлуді ұсынамын.
- C) Оның іс-әрекетін елемей, сабақты жалғастырамын.

64. Сіздің оқушыңыз математикадан қиналады және сабақта өзін сенімсіз сезінеді. Оған қалай көмектесе аласыз?

- A) Оның математиканы меңгерудегі қиындықтарын анықтау, оның қажеттіліктері мен білім деңгейін ескере отырып, жеке жоспар құрамын.
- B) Мектептен кейін қосымша ақылы математика сабақтарын ұйымдастырамын.
- C) Оның қиындықтарына мән бермеймін.

65. Сіздің сыныбыңыз өте шулы, сабақ барысында оқушылардың назарын аудару сізге қиындық туғызады. Сіздің әрекетіңіз қандай болар еді?

- A) Оқушыларды қызықты, интерактивті әрекеттермен қызықтыруға тырысасыз.

В) Мінез-құлық ережелері туралы әңгімелесесіз.

С) Сабақта іс-әрекеті үшін жазалау жүйесін енгізесіз.

66. 1 қыркүйекте бірінші сыныптағы бірнеше балаға мерекелік шарлар жетіспеді. Мұндай жағдайда мұғалім не істеуі керек?

А) Бірінші қыркүйекке дейін мұғалім әдетте сыныптың тізімін біледі, ал мұғалімде осындай жағдайда (шар жарылғанда, дәл бірінші қыркүйекте жана оқушы келуі мүмкін және т.б.) артық шарлар болуы керек.

В) Басқа сынып мұғалімдерінен сұрау, мүмкін оларда артық шар бар шығар.

С) Мәселені ата-анасымен бірлесіп шешу (барып сатып алу).

67. Мектеп асханасында қыздар теледидардағы жұлдызды кумирлері сияқты қатаң диета ұстанатынын айтып, тамақтан бірнеше рет бас тартады. Мұндай жағдайда мұғалімнің әрекеті қандай болуы керек?

А) Салауатты өмір салты туралы тәрбиелік мәні бар әңгіме, өз денсаулығына дұрыс көзқарас қалыптастыруға бағытталған ойын түрінде сабақтан тыс іс-шара өткізу, мотивациялық бейнероликтер көрсету.

В) Оқушыларға өздеріне басқаларды кумир санауға болмайтынын түсіндіру.

С) Ата-аналармен балаларының дұрыс емес көзқарастары туралы әңгімелесу.

68. Өзін-өзі бағалауы төмен, үлгермей қалудан қорқатын оқушыға қандай көмек көрсетудің ең жақсы жолы бар?

А) Оның күш-жігері үшін мақтау, қолдау атмосферасын құру және тапсырмаларды біртіндеп қиындату.

В) Сәтсіздік оның жеке проблемасы екенін түсіндіру, ол онымен өзі күресуі керек.

С) Әрқашан жетістікке жетуі үшін оған тек жеңіл тапсырмалар беру.

69. Сіздің оқушыңыз математикалық есепті түсіне алмай, мазасыздана бастайды. Оған қалай көмектесесіз?

А) Оқушыны тапсырманы бірлесіп шешуге, туындаған қиындықтарды талқылауға және ортақ шешім табуға шақырамын.

В) Оқушы соңында түсінеді деп үміттеніп, бұрынғыдай материалды түсіндіруді жалғастырамын.

С) Сабақтан кейін қосымша өзіндік жұмыс жасауға қалдырамын.

70. Мұғалім балалардың сыни тұрғыдан ойлау қабілетін дамытқысы келеді. Қай әдіс ең тиімді болады?

А) Пікірталас ұйымдастырып, оқушыларды өз пікірлерін айтуға және дәлелдеуге ынталандыру.

В) Оқушылардың білімін тест арқылы үнемі тексеру.

С) Үй тапсырмасын көбірек беру.

71. Мұғалім оқушылардың бірінің жаңа материалды түсінуде қиналғанын байқайды. Төмендегі әдістердің қайсысы жақсы көмектеседі?

А) Оқушыға қосымша сабақ беріп, әр түрлі оқыту әдістерін қолдану.

В) Оқушыны екінші жылға қалдыру.

С) Осы оқушыға арналған материалдың көлемін азайту.

72. Оқушылардың бірі сабақ барысында өзінің әзілдерімен, әңгімелерімен үнемі басқалардың назарын аударады. Мұндай жағдайда мұғалімнің іс-әрекеті қандай болуы керек?

А) Оқушымен жеке сөйлесіп, оның іс-әрекеті оқу процесіне кедергі келтіретінін түсіндіру.

В) Кейбір сабақтардан шеттету немесе сөгіс түріндегі жаза қолдану.

С) Оқушыны сыныптағы тәртіпке жауапты болуға шақыру.

73. Серуенге, дене шынықтыруға немесе экскурсияға барғанда 2-сыныптың оқушысы ең соңғы болып киім ауыстырады (киімін ауыстырып отырып армандап кетеді, болып жатқан оқиғаға ілеседі, басқаларға кеңес береді, оның атына айтылған пікірлерді мұқият тыңдайды, бірақ «тездетпейді»). Бұл жағдайда мұғалімдер мен ата-аналар не істеу керек?

А) Күн тәртібін нақты сақтау маңызды, сонда баланың өзі кесте бойынша не болатынын алдын ала біліп, дайындалады.

В) Баланы асықтыру.

С) Сабырлы, ізетті, әзілқой, қиялшыл болуына кедергі келтірмеу.

74. Сабақ барысында оқушы сіз жауабын білмейтін сұрақ қояды. Сіздің әрекетіңіз?

A) Жауапты білмейтініңізді мойындайсыз, бірақ келесі сабақта сұрақтың жауабын біліп, жауап беруге уәде бересіз.

B) Оқушының алдында беделіңізді жоғалтпау үшін сұраққа өтірік жауап бересіз.

C) Сұрақтың сабақ тақырыбына қатысы жоқ екенін айтып, келесі материалға көшесіз.

75. Оқушылардың бірі сыныптағы тәртіпті бұзып, басқа оқушыларды мазалай береді. Сіздің әрекетіңіз?

A) Сабақтан кейін тәртіп бұзушымен оңаша сөйлесіп, оның тәртібін талқылайсыз.

B) Оқушыны тыныштандыру үшін сыртқа қысқа үзіліске шығуды ұсынасыз.

C) Тәртіп бұзушының жазасыз қалмайтынын басқа оқушыларға көрсету үшін оны жазалайсыз.

76. Транспорт мәселесіне байланысты мұғалім екінші сыныптағы сабаққа 20 минут кешігіп келді. Бұл кезде кейбір балалар дәлізде ойнап жүрсе, енді біреулері төбелес шығарды, бір сөзбен айтқанда, қатты шу болды. Осындай жағдайда мұғалім не істеу керек еді?

A) Мұғалім оқу ісінің меңгерушісіне кешігетінін ескертіп (тек қоңырау шалу), әріптестерінен кабинетті ашуды, оқушыларға қарап, балаларға тапсырма беруді сұрау керек еді.

B) Ата-анасына хабарласып, балаларына қарауын сұрау керек еді.

C) Мектепке кешігіп келіп, оқушыларды теріс қылықтары үшін сөгү.

77. Оқушының күн тәртібі шамадан тыс жүктелген және оның барлық үй тапсырмасын орындауға уақыты жоқ. Оған қалай көмектесесіз?

A) Оқушыға іс-әрекет жоспарын құруға және оқу мен демалыс арасындағы уақытты бөлуге көмектесесіз.

B) Оқушының үй тапсырмасын қысқарту мүмкіндігі туралы мұғалімдермен сөйлесуді ұсыныңыз.

C) Оқушының үлгерімін арттыру үшін сыныптан тыс жұмыстарға қатысуға ынталандыру.

78. Оқушы бір орында отыра алмайды және сабақ кезінде үнемі шу шығарады, басқаларды мазалайды. Сіздің әрекеттеріңіз қандай болады?

- A) Оқушының неліктен мазасыз екенін білу үшін онымен жеке әңгіме жүргізу.
- B) Ешкімге кедергі болмас үшін оқушыны соңғы партаға отырғызу.
- C) Оқушыны дұрыс емес әрекеті үшін жазалау.

79. Мұғалім оқушылардың бірінің өзіне сенімсіз екенін және топтық тапсырмаларға қатысудан қашатынын байқады. Қандай әдіс оқушының өзін-өзі бағалауын жақсартуға көмектеседі?

- A) Әрбір кішкентай жетістігі үшін оқушыны мадақтап, жетістік жағдайын жасау.
- B) Оған назар аудармау үшін оның әрекетін елеменіз.
- C) Оны басқа оқушылармен салыстыру, сонда ол іс-әрекетін жақсартуға ұмтылады.

80. Мұғалім оқушының: «Менің әкем мектепте нашар оқыған және бұзақы болған, ал қазір «Мерседес» көлігімен жүр. Ал сіз мұғалімсіз, сонда да мектепке метромен келесіз!» деген сөзіне мұғалім қалай жауап беруі керек?

- A) Адамдарды мүлде қымбат көліктері үшін емес, оның қаншалықты қызық, білімді, тәрбиелі болғаны үшін сыйлайды.
- B) Менің мектепке метромен баруым ештеңені білдірмейді, бұл мен үшін жылдамырақ.
- C) Мен көлік жүргізуді білмеймін.

81. Балалар арасында материалдық байлық бойынша кемсітушілік байқалды. Мұғалімге қалай әрекет ету керек?

- A) балалармен әңгімелесу және оларды адамның қаншалықты қымбат киінгені, қандай телефоны бар екендігі үшін емес, оның қаншалықты лайықты, жан-жақты және қызықты екендігі үшін бағаланатынына сендіру.
- B) мұғалім балаларға әрқашан жақсылыққа ұмтылу керектігін айтады.
- C) мұғалім кемсітушілікке жауап бермейді, деп санайды балалар әлеуметтік мәртебесі бойынша дос болсын.

82. Мұғалім оқушылардың ынтымақтастық және топтық жұмыс дағдыларын дамытқысы келеді. Қай әдісті пайдалану тиімдірек?

А) топтық жобаларды ұйымдастыру және тапсырмалар бойынша бірлесіп жұмыс істеуді ынталандыру.

В) әр оқушыға жеке тапсырмалар беру.

С) оқушылар арасындағы бәсекелестікті ынталандыру.

83. Мұғалім оқушылардың бірінде депрессия белгілері бар екенін байқайды. Оқушыны қолдау үшін қандай тәсіл қолайлы болады?

А) оқушымен сөйлесу, мектеп психологының көмегіне жүгінуді ұсыну және қолдау көрсету.

В) оқушыны проблемаларды өзі шешуі үшін жалғыз қалдыру.

С) ынталандыру үшін оны табысты оқушылармен салыстыру.

84. Мұғалім әрқашан жарқын және әдемі киінеді. Бұл этикалық нормалар мен кәсіби этикет талаптарына сәйкес келе ме?

А) сәйкес келмейді. Мұғалімнің сыртқы келбеті іскерлік стиль нормаларына сәйкес келуі керек және күрделі бөлшектер мен ашық түстерді болдырмауы керек.

В) сәйкес келеді. Мұғалім өзіне назар аудартуы керек.

С) сәйкес келмейді. Мұғалім қарапайым киінуі керек.

85. 2-сынып мұғалімі заманауи болып көріну үшін белгілі бір лексиканы қолданады ("Ник", "блогер"). Бұл мұғалімнің сөйлеу мәдениетінің талаптарына қаншалықты сәйкес келеді?

А) мұғалім мұндай лексиканы қолданбауы керек, өйткені мұғалім мен оқушының сөйлеуі арасында әрқашан нақты айырмашылық болуы керек.

В) мұғалім оқушыларға жақын болу үшін балалардың заманауи сөздік қорын қолдануы керек.

С) мұғалім кез-келген лексиканы қолдана алады.

86. 1-сыныптағы оқушыны оқу жылы бойы ата-анасы мен әжесі мектепте киіндіреді. Олар баланы тәуелсіздікке үйрету үшін мұғалімнің кеңестеріне жауап бермейді. Мұндай жағдайды не істеуге болады?

А) олардан мектеп есіктерінің жанында баланы күтуін сұрау, өйткені барлық оқушылар өз бетінше киінуі керек.

В) бала өз бетінше киіне алмайтынын айтып ұятқа қалдыру.

С) ата-ана мен балаға әдеттегідей процеске араласпау.

87. Студент-практикант сабаққа өте қысқа юбка киіп келеді. Бұл сыныптың сынып жетекшісі не шара қолдану қажет?

А) мұғалім үшін белгілі бір этикет ережелері бар екенін түсіндіру, сондықтан мектепке мұндай қысқа киіммен келмеу керектігі бойынша әңгіме жүргізу.

В) Назар аудармай, ол қалағандай киінсін.

С) Сыныптың көзінше студентті орынсыз келбеті үшін жазалау.

88. 2-сынып оқушылары бүтіннің бір бөлігін табу міндетін түсінбейді. Мұғалім жағдайды қалай түзете алады?

А) мұғалім тақырыпты түсіндіру стратегиясын қайта қарауы керек, балалар ойын және көрнекі материалдар арқылы осы процедураның мәнін түсінуі үшін осындай шешімдерді қолдануы керек.

В) ата-аналарды үйде осы тақырыпта жұмыс істеуге міндеттеу.

С) оқушыларды сабақтан кейін осы тақырыпты өз бетінше үйренуге мәжбүрлеу.

89. Математика сабағында оқушы: "Мен теңдеулерді не үшін шешуім керек, өйткені бұл өмірде маған пайдалы емес?". "Бұл жағдайда мұғалім қалай түзете алады?"

А) мұғалім оқушыға мысалмен кейбір жағдайларда теңдеулерді шешу болашақта оған көмектесетінін дәлелдеуі керек.

В) болашақта теңдеулер мен есептерді шешу сізге пайдалы ма, жоқ па, нақты біле алмайсыз.

С) сіз теңдеулерді шеше алмайсыз, тоқсанға нашар белгі аласыз.

90. Мұғалім сабақ бергеннен бастап бір оқушыны сыныптағылардың бәріне үлгі етіп, оған көбірек көңіл бөлді. Басқа балалар өздерінің жетістіктері мүлдем байқалмайтынына ренжіді. Мұғалімнің іс-әрекетін бағалаңыз?

А) мұғалім дұрыс емес әрекет жасайды. Тек бір балаға назар аудара отырып, ол қалған балаларды өзін төмен сезінеді.

В) құқық мұғалімі. Осылайша, қалған балаларды жақсы оқуға ынталандырады.

С) мұғалім дұрыс, өйткені ол сыныпта біреуді көбірек сүйеге құқылы.

91. Оқушы электронды құрылғылармен, компьютерлік ойындармен, интернеттегі, әлеуметтік желілердегі байланыстармен айналысады. Виртуалды өмір ол үшін шындыққа қарағанда мағыналы және қызықты екенін айтады. Мұндай оқушының мұғалімі болу керек пе?

А) оны Интернеттен басқа қызықты нәрсеге қызықтыруға тырысыңыз, әйтпесе бала компьютерге және электронды гаджеттерге қатты тәуелді болады.

В) осындай баламен жұмыс істеу үшін бас мұғалім мен әлеуметтік педагогты тарту.

С) ата-аналарға есеп беру және баланың интернетке және гаджеттерге кіруін шектеуге міндеттеу.

92. Оқушының ата-анасы оң бағалары үшін оған белгілі бір ақша төлейді, әйтпесе бала оқудан бас тартады. Ата-аналар дұрыс істеп жатыр ма?

А) ата-аналар дұрыс емес әрекет жасайды, әрине, оқушыны оқуға ынталандыру қажет, бірақ олай емес.

В) білім алуға қызығушылық таныту, оқуға қызығушылық таныту үшін кез-келген әдіс жақсы.

С) Жақсы, оқушы материалдық пайда туралы ойлана отырып, жақсы баға алуға тырысады.

93. Даулы тоқсандық бағалау. Мұғалім: "белгілер бойынша сіз 4-ке жете алмайсыз. Бірақ менде сіз жасай аласыз және қалайсыз деген әсер пайда болды. Олай болса, сізге жақсы баға беруге тырысайық, ал келесі тоқсанда біздің қаншалықты дұрыс болғанымыз анық болады." Мұғалім дұрыс істеп жатыр ма?

А) мұғалім бұл жағдайда өте дана әрекет етеді, осылайша ол оқушыны келесі тоқсанда жоғары баға алуға ынталандырады.

В) мұны істеудің қажеті жоқ, өйткені оқушы жоғары бағаға үйреніп, оқуда тырысуды тоқтатады.

С) мұғалім оқушыға "зиян келтіреді". Ол дұрыс емес.

94. Сабақта мұғалім оқуға арналған кітаптар таратады. Бір оқушы кітапты бірден қайтарады да: "ол жыртылған, мен оны оқымаймын", - дейді. Мұғалім не істеуі керек?

А) "маған сенің көмегің керек, өйткені сен ең ұқыпты оқушысың, мен сенен қазір осы кітаппен айналысуыңды сұраймын, ал сабақтан кейін сен екеуміз оны бірге жабыстырамыз."

В) сабақта уақытты жоғалтпау үшін осы кітапты алып, үстелге қойыңыз.

С) тапсырма беру, ата-анасымен бірге кітапты үйде жабыстыру.

95. Мұғалім оқушыларға әртүрлі қиындық деңгейлерінде өз бетінше жұмыс істеуге арналған бірнеше тапсырмаларды ұсынды, олар тапсырмаларды өз қалауы бойынша орындай алатынын түсіндірді. Мұғалімнің іс-әрекетін бағалаңыз.

А) мұғалім сауатты және дұрыс оқыды, әр баланың қиындық деңгейіне сәйкес тапсырманы таңдауға құқығы бар.

В) мұғалімдікі дұрыс емес. Тапсырмалар барлық оқушылар үшін бірдей қиындықта болуы керек.

С) мұғалім әртүрлі қиындықтағы тапсырмаларды дайындауда алаңдамауы керек.

96. Сыныпқа ерекше білім беру қажеттіліктері бар оқушы келді, ол жеке көзқарас пен арнайы қолдауды қажет етеді.

А) мұғалім оқушыға жеке білім беру жоспарын жасайды, оған қажетті қолдауды қамтамасыз ету үшін мектеп психологымен және ата-анасымен ынтымақтасады.

В) мұғалім оқушының ата-анасынан оны мамандандырылған оқу орнына ауыстыруды талап етеді.

С) мұғалім оқушының оқу жүктемесін азайтады.

97. Оқушылардың дәптерлерін өзара тексеру балалардың тапсырмаларды қатесіз орындауға ынталандырады ма? Сіздің ойыңызша, мұғалім оқушыларға осындай тапсырма беру арқылы дұрыс әрекет ете ме?

А) мұндай тапсырманы балаларға беруге болады, бірақ тұрақты негізде емес, білім беру процесін әртараптандыру үшін.

В) мұғалім дұрыс емес әрекет жасайды, оқушылар бір-бірін жаба алады (қателерді түзету, бұл қателік емес).

С) мұғалім мұндай тапсырманы бермеуі керек. Сыныптастың тапсырманы тексеретінін түсіну тапсырманы дұрыс орындауға деген ұмтылысты азайтады.

98. 1-сынып мұғалімі сабақтарда ойын әдістері мен тәсілдері жүйелі түрде қолданды, бұл балаларға өте ұнады және олар әр уақытта басқа ойын жағдайын күтті. Бірақ сабақтардың бірінде мұғалім оларды пайдаланбады. Балалар: "ал бүгін ойнаймыз ба?" "Мұғалім қалай әрекет етуі керек?"

А) ойын техникасы тұрақты негізде жүргізілмеуі керек. Оқушылар сабақта оқитынын және ойнамайтынын жеткізуі керек.

В) балаларға бүгін шаршағаныңызды түсіндіріңіз, сондықтан ойын жағдайын пайдаланбаңыз.

С) ойын жағдайларын пайдалану олардың мінез-құлқына және сіздің қалауыңызға байланысты болады деп айту.

99. Егер сіздің сөзіңіздің мәтінінде әріптестеріңіз қатені байқап, оны көрсетсе, сіз қалай әрекет етер едіңіз?

А) әріптестеріне зейінділігі үшін алғыс айтып, қатені түзетерем едім.

В) мен кек алып және ыңғайлы жағдайда ақымды алатын едім.

С) әріптестерге кез келген адам қателік жібере алатынын айтам.

100. Балада бақыланбайтын агрессияның жиі өршуі және құрдастарымен күнделікті төбелес пен ұрыс-керіс болады. Мұғалім ескертулер жасайды, бірақ бала жауап бермейді. Мұғалім не істеуі керек?

А) бұл мінез-құлықтың себебін анықтау керек. Ата-аналарды әңгімеге шақыру, баланың үйде өзін қалай ұстайтынын сұрау және тәрбиелік әсер ету.

В) ата-аналарға баланы спорт секциясына беруді ұсыну.

С) бірінші партаға отырғызып, сонда ол үнемі "көру аймағында" болады.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

Негізгі әдебиеттер:

1. Дүйсенбаев А. Педагогика. Оқулық: Астана: Фолиант, 2018. - 264 б
2. Таубаева Ш.Т., Иманбаева С.Т., Берикханова А.Е. Педагогика Оқулық. 2018
3. Тажбаева С.Г. Мектептегі тәрбие жұмысының теориясы мен әдістемесі. Алматы, 2013.

4. Мынбаева А. К. Основы педагогического мастерства. Курс лекции и тренинги : учебное пособие / А.К. Мынбаева. - Алматы : Қазақ университеті, 2020. - 216 с.
5. Бұлақбаева М.К. Педагогикалық шеберлік негіздері : Оқу құралы. - Алматы: "Отан" баспасы, 2018.- 128 б.
6. Молдасан Қ.Ш., Бектұрғанова Ж.М. Педагогика: оқу құралы – Алматы: Қазақ университеті, 2018. - 430 б.
7. Набуова Р. Тәрбие жұмысының әдістемесі: Оқу құралы. - Алматы, 2015
8. Сатиева Ш. Даму психологиясы (теориялық және практикалық курс). Оқу құралы. – Астана: Фолиант, 2012. – 232 б.
9. Құрманалина Ш., Б Мұқанова, Ә Ғалымова. Педагогика: Оқулық. 3-басылым. – 2014.
10. Әмірова Ә.С. Дидактика.– Алматы, 2013.
11. Халитова И.Р. Жоғары мектеп педагогикасы.- Алматы, 2012. - 121 б.
12. Шалғынбаева Қ.Қ., Албытова Н.П., Сламбекова Т.С. Жоғары мектеп педагогикасы: магистранттарға арналған оқу құралы. – Астана, 2014. - 268 б.
13. Даму психологиясы: Оқулық / М.К. Бапаева. – Алматы: 2014. – 440 б. 51. 14. Бейсенбекова Г.Б., Молдабаева Р.А., Нұрғалиева С.М. Жас ерекшелік психологиясы. Оқу құралы. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр баспасы», 2012. – 186 б. 53.
15. Жақыпов С.М., Бердібаева С.Қ. Психология: Адамзат ақыл-ойының қазынасы. Таймас Баспа Үйі: Алматы, 2015
16. Мұқанов Ы.Б. Жас және педагогикалық психология. Алматы, 1991. – 237 б. 52.
17. Шолпанқұлова Г.К., Калкеева К.Р. Жоғары мектеп педагогикасы. Оқу құралы. – Нұр-Сұлтан: Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, 2021. – 259 б.
18. Педагогика : учебник и практикум для СПО / Л. С. Подымова [и др.] ; под общ. ред. Л. С. Подымовой, В. А. Сластенина. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Издательство Юрайт, 2019. — 246 с.
19. Педагогика: учебное пособие/Мандель Б. Р.-Издательство:Издательство «Флинта», 2014
20. Пешкова В. Е. Педагогика: курс лекций: учебное пособие, Ч. 1. Введение в педагогическую деятельность - Директ-Медиа, 2015
21. Педагогика: учебное пособие/Артеменко О. Н., Макадей Л. И.- Издательство: СКФУ, 2015
22. Педагогика: учебное пособие/Засобина Г. А., Корягина И. И., Куклина Л. В.- Издательство: Директ-Медиа, 2015

23. Педагогика: курс лекций: учебное пособие, Ч. 5. / Педагогические технологии в начальном образовании/Пешкова В. Е.-Издательство: Директ-Медиа, 2015

Негізгі әдебиеттер:

1. Губайдуллина Г.Н. Педагогиканы оқыту әдістемесі: / Губайдуллина Г. Н.- Алматы: Дәуір, 2011.- 328 б.
2. Стефановская Т.А. Технология обучения педагогике в вузе. Учебное пособие / Стефановская Т.А.– Москва, 2000. - 279 с.
3. Таубаева Ш.Т. Педагогикалық зерттеулердің әдіснамасы мен әдістері : оқулық /. - Алматы : Қазақ университеті, 2019. - 360 б.
4. Таубаева Ш.Т. Педагогика әдіснамасы. Оқу құралы. – Алматы: Қарасай, 2016. - 432 б.
5. Таубаева Ш.Т. Педагогиканың философиясы және әдіснамасы: оқулық. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. - 340 б.
6. Мынбаева А.К. Основы научно-педагогических исследований. – Алматы: Қазақ университеті, 2013. – 220 с.
7. Мынбаева А.К. Организация и планирование научных исследований. - Алматы: Қазақ университеті, 2017.
8. Ковжасарова М.Р. Технологизация учебного процесса: казахстанский опыт - Алматы : Зият-Пресс, 2015. - 224 с.
9. Козыбай А. Новые образовательные технологии - Астана : Фолиант, 2015. - 136 с.
10. Жаңа және ең жаңа педагогикалық технология : оқу құралы / В.К. Дьяченко, Г.М. Кусаинов, Б.Т. Абыканова, Д.К. Садирбекова, Г. Мырзагерейқызы. - Алматы : "Отан" ЖК, 2020. - 186 б .
11. Жұбаназарова Н.С. Жас ерекшелік психологиясы: Оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2012. – 286 б.